

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**УКРАЇНСЬКА МОВА
(ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)**

**Збірник контрольних робіт
для студентів усіх спеціальностей
заочної форми навчання
першого (бакалаврського) рівня**

**Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2023**

УДК 811.161.2(076.034)

У45

Укладачі: О. С. Черемська

В. Г. Сухенко

Затверджено на засіданні кафедри українознавства і мовної підготовки іноземних громадян.

Протокол № 5 від 23.12.2022 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Українська мова (за професійним спрямуванням) [Електронний ресурс] : збірник контрольних робіт для студентів усіх спеціальностей заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня / уклад. О. С. Черемська, В. Г. Сухенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2023. – 65 с.

Подано завдання для виконання контрольних робіт, які структуровано за 30 варіантами й охоплюють теоретичні та практичні питання з лексикології, орфографії, граматики, наукового й офіційно-ділового стилів мовлення. Системі завдань кожного варіанта спрямовано на перевірку мовних, комунікативних та професійних компетентностей студентів, практичного оволодіння професійно-орієнтованою комунікативною базою.

Рекомендовано для студентів усіх спеціальностей заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня.

УДК 811.161.2(076.034)

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2023

Вступ

В умовах високої конкуренції на ринку праці майбутньому спеціалісту необхідно володіти підвищеним рівнем соціально-економічної та професійної мобільності, а також лінгвістичними та комунікативними компетентностями. Курс «Українська мова (за професійним спрямуванням)» в економічному ЗВО має своїм завданням сформувати в майбутнього фахівця основи культури усної та писемної мови, сформувати практичні навички володіння українською мовою в усіх сферах фахової комунікації.

Мета навчальної дисципліни – підвищення рівня загальномовної підготовки, мовної грамотності, комунікативної компетентності майбутніх фахівців, практичне оволодіння мовними засобами офіційно-ділового, наукового, публіцистичного стилів української мови, що забезпечить професійне спілкування на належному рівні.

Основними **завданнями** вивчення цієї навчальної дисципліни вивчення дисципліни є формування чіткого та правильного розуміння ролі мови у професійній діяльності; забезпечення досконалого володіння нормами сучасної української літературної мови та засвоєння вимог культури усного й писемного мовлення; вироблення навичок самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні; розвиток творчого мислення здобувачів освіти; виховання поваги до української літературної мови, мовних традицій; формування навичок оперування фаховою термінологією та професійною лексикою, редагування текстів.

Збірник контрольних робіт призначено для студентів заочної форми навчання. Метою збірника є допомогти студентам в організації самостійної роботи у процесі оволодіння навчальною дисципліною. Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для студентів заочної форми навчання складається з лекційних, практичних занять, індивідуальної контрольної роботи, а також самостійної роботи (підготовки до заліку), заліку.

Виконання контрольної роботи допоможе студентам активізувати знання з орфографії, лексикології, морфології й синтаксису, виробити практичні навички грамотного письма та вправного застосування стилістичних норм сучасної української літературної мови, а також оволодіти фаховою термінологією, навичками творення різножанрових наукових

текстів та укладання офіційних документів. До збірника вміщено також завдання на редагування та творчі завдання.

Написання контрольної роботи починають із вибору варіанта. Номер варіанта відповідає порядковому номеру у списку групи.

Виконувати завдання збірника контрольних робіт потрібно в тій послідовності, у якій їх подано. Оцінена позитивно контрольна робота дає право студентові скласти залік із курсу.

Якщо контрольна робота не відповідає зазначеним вимогам або подано не в повному обсязі, написано неохайно, нерозбірливо, без розкриття теоретичних питань, то вона не підлягає оцінюванню та зарахуванню.

Варіант 1

I. Схарактеризуйте документ як основний вид ділового мовлення. Обґрунтуйте призначення, наведіть класифікацію.

II. Розкажіть про основні правила правопису українських прізвищ.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Замість крапок уставте, де потрібно, апостроф.

Пан...європейський, Мін...юст, сузір...я, св...ято, з...економити, з...єднати, розіп...яти, ур...ядовий, бур...ян, зв...язківець, бар...єр, тр...юмо, кам...яний, торф...яний, роз...їжджаються, вітр...яний, знічев...я, солов...їний, зор...яний, пам...ятка, хутр...яний, рум...яний.

2. Запишіть слова, розкриваючи дужки.

Бе(з,с)формений, бе(з,с)корисливий, (з,с)пробувати, (з,с)чеплений, (з,с)фальсифікувати, (з,с)житися, (з,с)фотографувати, (з,с)орієнтуватися, ро(з,с)чин, бе(з,с)корисливий, чере(з,с)плічник, бе(з,с)платно, (з,с)хопити, бе(з,с)прав'я, (з,с)хвалити, (з,с)фабрикувати, (з,с)палити, бе(з,с)коштовний.

3. Доберіть синоніми до поданих слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Перерахувати, підвищувати, повідомити, рішення, основний.

4. Запишіть словосполучення, добираючи з дужок найбільш точне слово.

(Прихильник, шанувальник, послідовник) таланту; (доступний, зрозумілий, досяжний) виклад; (обіймати, осягати, охоплювати) посаду; (свідоцтво, посвідчення, посвідка) про народження; (сперечання, спір, дискусія) у пресі; (говорити, казати, висловлювати) думки; виборча (компанія, кампанія); (оплачувати, сплачувати, платити) борги.

5. Від поданих іменників утворіть прикметники.

Швидкість, безсмертя, випуск, вартість, кількість, честь, студент, доблесть, поїзд, прикрість.

6. Провідміняйте числівники.

142; 0,33; семеро.

7. Від поданих прикметників утворіть вищий і найвищий ступені порівняння.

Дорогий, довгий, глибокий, важкий, багатий, короткий, низький, тяжкий, далекий, легкий.

8. Запишіть іменники у формі давального відмінка однини. Зверніть увагу на наявність варіантів.

Директор, ректор, громадянин, Шевченко, Харків, водій, Пономарів, Миколаїв, Петров, Чорновіл, Андрій, Лука, Віктор, Денисюк, учень.

9. Замість крапок уставте, де потрібно, м'який знак.

Дяд...ко, пис...мо, емал..., памороз..., мороз..., постат..., близ...кий, бояз...кий, тон...кий, вуз...ко, тон...ко, пол...с...кий, в'юн...кий, держал...це, кружал...це, ціпил...но, Ковал...чук, сухар..., палац..., палец..., Хар...ків, Мозир..., шир...ма, купец...кий, сім...десят..., сім...сот, с...огодні, утр...ох.

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Комісія нашттовхнулася на фактори порушення закону.
2. Керівництво закладу рахує, що ваша фірма невчасно розраховується за представлені послуги.
3. На олімпіаду економіків приїхали двоє академіків.
4. Учора ми познайомилися з молодого професоркою університету Іриною Семенівною, яка як керівниця кафедри проводить велику наукову роботу.
5. Паперу з підписом головного інженера не бачив.
6. Дякуємо Вас за своєчасну відповідь на наше запитання.
7. Він самий кращий мій товариш по коледжу.
8. Відносно поведінки цих студентів буде окрема розмова.
9. Міроприємства роботи по професійній орієнтації та трудовому вихованню учнів розроблені і затверджені.
10. Не дивлячись на тяжку хворобу, студент гарно склав екзамени.

11. Напишіть коротке повідомлення наукового стилю за темою «Терміни в мові професійного спілкування».

IV. Укладіть заяву про прийняття на роботу.

Варіант 2

I. Назвіть основні реквізити документів (сформулюйте вимоги щодо їхнього розташування).

II. Розкрийте особливості написання складних слів в українській мові.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Замість крапок уставте, де потрібно, апостроф.

Без...ядерний, міжгір...я, напів...європейський, м...яч, дит...ясла, Мар...яна, св...ященик, харків...янин, м...який, м...ята, об...їжджати, сором...язливий, з...їзд, п...ять, любов...ю, сім...я, п...ятнадцять, подвір...я, мавп...ячий, повітр...яний, львів...янин, здоров...я.

2. Запишіть слова у дві колонки:

1) із подвоєнням приголосних; 2) без подвоєння приголосних.

Щоден...ий, сказан...ий, безвин...ість, від...аність, недоторкан...ий, роздоріж...я, гуман...ий, нездійснен...ість, нездійснен...ий, суд...ів, згуртован...ість, якіст...ю, мит...ю, непримирен...ий, стат...ей, старан...о, міськ...ом, напружен...ість.

3. Доберіть синоніми до наведених слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Досвід, основа, заснувати, добір, відхилення, ушкодити, стимул.

4. Запишіть іменники у формі орудного відмінка однини. Поясніть правопис. Складіть речення з виділеними словами.

Подорож, путь, ніч, зустріч, любов, мідь, сталь, піч, далеч, сіль, м'якість, емаль, *галузь*, дійсність, *область*, *доповідь*, *потужність*, суть, річ, суміш, роль.

5. Від поданих іменників утворіть прикметники.

Делегат, депутат, радість, альпініст, гігант, честь, щастя, прикрість, університет, грек.

6. Від поданих прикметників утворіть вищий і найвищий ступені порівняння.

Авторитетний, азартний, ароматний, багатий, бажаний, короткий, низький, вузький, товстий, легкий.

7. Провідмініайте числівники.

100; 0,34; обоє.

8. Перепишіть, уставляючи на місці крапок потрібну літеру, дефіс чи апостроф у термінах.

Аген...ство, аж...отаж, банк...гарант, банкр...т, бе...коштовна акція, бізнес...план, брут...о, бу...галтер, б...юджет, б...юро, вексельне дос...є, внутрішньо...банківська платіжна с...стема, ...нижки, ліз...нг, ексц...дент, д...віден..., д...стриб...ютор, заставне зобов...язання, квазі...конкуренція, клір...нговий рахунок, кр...дит, коефіці...нт, контрольно...ревізійна служба, кон...юнктура ринку, не...квівалентний обмін, ноу...хау, рант...є, рахунок...

фактура, ризик...менеджмент, торговельно...промислова палата, рі...лт...р, форс...мажор, су...сидія, ф...ючерсна операція.

9. Запишіть текст, відповідно до пунктуаційних норм.

Для стилістики важливо чітко розмежувати поняття загальнонародна мова та літературна мова. Загальнонародну мову розуміємо як сукупність усіх граматичних форм усіх слів усіх особливостей вимови й наголосу людей що користуються українською мовою як рідною. Загальнонародна мова охоплює діалекти просторіччя фольклорні елементи жаргонізми тощо. Одним із складників загальнонародної мови є літературна мова відшліфована форма національної мови що має певні норми в граматиці лексиці вимові наголошуванні. Літературна мова виникає на підстав писемної художньо закріпленої форми загальнонародної мови й у своєму усному й писемному різновидах обслуговує культурне життя нації. Отже літературна мова є основою духовної та матеріальної культури людського суспільства без неї неможливий розвиток літератури мистецтва науки техніки (*О. Пономарів*).

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Музей закривають у шість годин вечора.
2. У суботу ми не поїхали на екскурсію завдяки тому, що заболів наш керівник.
3. У засіданні приймали участь представники вищестоящих органів.
4. На англійській мові на лекції ми читали твори Шекспіра.
5. Упродовж XIX ст. українцям було заборонено видавати газети і книги, навчати дітей на рідній мові.
6. При проведенні лабораторних занять дослід виконується в такій послідовності...
7. Туристична фірма організовує щоденні туристичні поїздки у Полтаву на суботу та неділю.
8. Студенти не додержуються тиші на перервах між заняттями.
9. Ми повинні опановувати знаннями, щоб примінити їх на практиці.
10. Були прийняті всі міри, щоб забезпечити студентів підручниками.
- 11. Наведіть приклади професіоналізмів, що виникли у сфері вашої спеціальності останнім часом. З'ясуйте особливості їхнього вживання.**

IV. Укладіть заяву на звільнення з посади.

Варіант 3

I. Визначте особливості стилів української мови та схарактеризуйте їх.

II. Сформулюйте правила запису цифрової інформації в діловому тексті.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Замість крапок уставте, де потрібно, м'який знак.

Сторін...ка, князівс...кий, с...вятиня, їхн...ого, тр...ох, стат...тя, стріл...ці, роз...кіш, Натал...чин, усміхаєт...ся, учител...ка, гарнен...кий, майбут...нє, повір...те, скрин...ка, ковал...с...кий, долен...ка, донеч...ка.

2. Поясніть семантичні відмінності поданих слів.

Виголошувати – оголошувати – проголошувати; витрата – витрати – видаток.

3. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Авторитет, аргумент, будувати, бурхливий, вимагати, висловлювати.

4. Запишіть подані іменники у формі родового відмінка однини. Поясніть правопис закінчень.

Секретар, орендар, весляр, лікар, кухар, друкар, пісняр, інвентар, тягар, кобзар, аптекар, тесляр, весляр, каменярь, коментар, перукар.

5. Від поданих дієслів утворіть іменники.

Припинити, попередити, укладати, визначити, прийняти, винести, підписати, перетворювати, застосувати, узяти, пояснити, настати, порушувати, зазіхати.

6. Від поданих іменників утворіть прикметники.

Область, оратор, первісток, ляк, кулак, консул, композитор, узбек, факт, тиждень.

7. Провідмініайте числівники.

101; 6/7; двадцятєро.

8. Утворіть вищий і найвищий ступені порівняння від якісних прикметників.

Безпечний, близький, маленький, бадьорий, дорогий, змістовний, дужий, економічний, економний, білий, великий, важкий.

9. Перепишіть текст, уставляючи пропущені розділові знаки.

Захворювання культури і навіть її деградації віддзеркалюють процес зубожіння думки спричинений засобами масової інформації і передусім

телебаченням. Чим більше поширюється сфера комунікації тим убогішим стає її зміст якості засобів виразу й обсяг комунікації перебувають звичайно в обернено пропорційній залежності коли ми хочемо щоб нас розуміли всі тоді наприклад треба ввести у сферу користування спрощену французьку мову обмеживши її кількома сотнями слів.

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Запобігати помилок потрібно при написанні творчих робіт з української мови.

2. Ми повинні прагнути до вдосконалення і повного опанування методів роботи на комп'ютері.

3. Збільшення масштабів і темпів розвитку народного господарства супроводжується ростом об'єму інформації, необхідної для планування і управління виробництвом.

4. Необхідно рішити слідуючий етап підготовки до конференції з питань подорожного налогу.

5. Вчора відбулася лекція про міжнародне положення.

6. Студенти не губили часу даремно.

7. Цей тезис не протирічить раніше затвердженому рішенню.

8. Український народ – це народ, що на протязі свого життя проявив надзвичайну стійкість духу.

9. Підпискою на газети й журнали активно займаються не тільки працівники зв'язку, широко залучається до цієї справи і громадськість.

10. Щиро вітаємо спортсменів з приводу перемоги в обласних змаганнях.

11. Укладіть словничок професійної лексики вашої спеціальності.

IV. Укладіть резюме.

Варіант 4

I. Схарактеризуйте офіційно-діловий стиль української літературної мови (сфера вживання, вимоги до мовних засобів).

II. Поясніть чергування О, Е з І в українській мові.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології, граматики.

1. Замість крапок уставте, де потрібно, м'який знак.

Виріз...блювати, доріжен...ка, камін...чик, малесен...кий, лежиш..., вслухаєш...ся, свердлит..., щавел..., дріб...ні, дзвіноч...ки, смієт...ся, дз...обик, піт...ма, куз...ня, кін..., сопіл...ки, ячмін... .

2. Поясніть семантичні відмінності між словами, наведеними у групах. Утворіть словосполучення, використовуючи подані слова.

Головний – основний; ділянка – дільниця; договір – угода.

3. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Нерухомий, несумісний, вдача, звинувачення, витрата, відвертий.

4. Поставте іменники в родовому відмінку однини. Поясніть вибір закінчення.

Висновок, обов'язок, розгляд, зразок, метал, студент, університет, підручник, викладач, Дінець, Харків, Кривий Ріг, розрахунок, документ, факультет, деканат, ректора, доказ.

5. Від поданих іменників утворіть прикметники.

Кількість, якість, контраст, злість, захист, область, щастя, цінність, тиждень, турист, лейборист, сучасність, користь, форпост, баласт, кістка, хвастати, масло.

6. Від якісних прикметників утворіть вищий і найвищий ступені порівняння.

Різкий, тяжкий, легкий, високий, ясний, щирий, чуткий, цілий, дужий.

7. Провідмінійте числівники.

428; 125,2; дев'ятеро.

8. Утворіть іменники від дієслів.

Припинити, попередити, укладати, визначати, прийняти, винести, підписати, перетворювати, застосувати, пояснити, настати, порушувати, зазіхати, взяти.

9. Запишіть речення, уставляючи пропущені букви та розділові знаки.

1. Постачальники це ділові фірми та окремі особи які забе...печують к...мпанію та її конкурентів мат...ріальними р...сурсами необхідними для виробництва конкретних товарів та послуг. 2. Товар це об'єкти будь-якого пр...значе...я які б...руть участь в обміні, тобто р...зультати людської праці, пр...значені для продажу. У публічних д...ржавних зак...півлях як і в ком...рційних зак...півлях під цим поня...ям розуміють будь-які

мат...ріальні та немат...ріальні блага й ці...ості які в...ступають пр...дметами торгів.

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Гідрометцентр обіцяє на слідуєчому тижні похолодання в північних районах країни.

2. З усього викладеного витікає, що виступаючий мав рацію.

3. Усі виявлені порушення сталися через недостатню вимогливість та принциповість деяких членів колективу.

4. Я пропоную перевести гонорар на рахунок.

5. Зростання економіки обумовлює піднесення добробуту народу.

6. Студентові видали справку, що він дійсно навчається в цьому учбовому закладі.

7. Мовна культура людини являється складовою частиною загальної культури.

8. У нашому університеті є вільна вакансія викладача.

9. Українська література відіграє велике значення у формуванні національної свідомості студентів.

10. Ми приймали активну участь у підготовці спортивних змагань.

11. Напишіть невелике есе фахового спрямування. З'ясуйте, як правильно: *навчатися інформатики* чи *навчатися інформатиці*, *більше ста* чи *понад сто*?

IV. Укладіть автобіографію.

Варіант 5

I. Схарактеризуйте науковий стиль української літературної мови (функції, сфера вживання, вимоги до мовних засобів).

II. Напишіть про вживання м'якого знака та апострофа в іншомовних словах.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Замість крапок уставте, де потрібно, м'який знак.

Купец...кий, утр...ох, с...огодні, сім...сот, жал...це, сім...десят..., шир...ма, бац..., палец..., дяд...ко, суд...я, пол...с...кий, пис...мо, емал..., мороз..., помороз..., бояз...кий, тон...кий, вуз...ко, близ...ко, заздалегід..., постат..., студент...с...кий.

2. Запишіть слова разом, окремо або через дефіс.

Будь/що; все/таки; де/з/чим; що/до; що/ж/до; де/б/таки; аби/що; аби/коли; бозна/як; аби/то; як/от; знов/таки; все/ж будь/де; будь/на/якім; де/б/то/не/було; що/то/за; звідки/небудь; як/раз; що/то/за; чий/небудь; будь/хто; хіба/що; от/таки; все/ж/таки.

3. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Спостерігач, завірити, завдання, наявний, спадщина, жвавий.

4. Поясніть семантичні відмінності між словами, наведеними у групах. Як називають такі слова? Утворіть словосполучення, використовуючи подані слова.

Економіка – економія; інформативний – інформаційний; завдання – задача.

5. Подані вирази та звороти замініть прикметниковими словосполученнями.

Договір між двома сторонами; кредит на сезон; сторони, які домовляються; умови перед укладанням договору; праця найманих працівників; видання, які передплачують; курс валюти; кредит, який обумовлюють; капітал, який обертається; заробітна плата, яку виплачують щомісячно; видатки по господарству; довідка про сплату податку; підпис, зроблений своєю рукою; правила на службі; рахунок у банку; період, за який звітують; відрядження на тиждень; клуб університету; дивіденди, які акумулюються.

6. Від іменників утворіть форму родового відмінка, поставте наголос.

Партер, медикамент, отаман, щавель, псевдонім вітчм, шофер, каталог, цемент, центнер, рукопис, літопис, палац.

7. Від іменників утворіть прикметники.

Дилетант, пристрасть, гігант, інтелігент, совість, якість, доблесть, вартість, кількість, кореспондент.

8. Від прикметників утворіть вищий і найвищий ступені порівняння.

Цінний, успішний, упертий, тяжкий, теплий, старанний, спокійний.

9. Провідміняйте числівники.

53; 3,13; обоє.

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. У скільки годин відходить наш автобус?

2. У постанові висловлені висновки і побажання, які колектив повинен враховувати у своїй подальшій роботі.

3. Почтальйон приніс лист не по адресу.
4. На збиранні сахарного буряка працюємо у залежності від погоди.
5. Працівник Петренко завжди має свою власну думку, ніколи не боїться сказати, як він рахує.
6. Щоб виконати замовлення, бригада працювала зверх плану.
7. На протязі перебування на практиці я ознайомився з новими типами комп'ютерів.
8. Директор приймає по службовим справам з трьох годин.
9. Вибачаюсь, я хотів поговорити на рахунок квартири.
10. Редакція приносить свої вибачення за друкування неперевіре-них фактів.
11. З'ясуйте значення слів *фах, спеціальність, професія*. Зверніть увагу на їхнє правильне вживання. Прорекламуйте вибрану вами спеціальність для майбутніх абітурієнтів, уживаючи відповідні терміни.

IV. Укладіть характеристику.

Варіант 6

I. Обґрунтуйте доречність використання термінів у професійному й науковому мовленні.

II. Напишіть про закономірність чергування приголосних звуків в українській мові.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Замість крапок уставте, де потрібно, м'який знак.

Скіл...ки, звіл...няти, бад...орість, далечін..., дошкіл...ний, готел..., коштовніст..., парасол...ка, олівец..., кіл...кіс...т..., лял...ка, промін..., повін..., суспіл...ство, брун...ка, с...в...ято, пріз...вис...ко, Бат...ківщина, бат...ки, гал...мо, прац...овитіст..., суспіл...ний, мисливс...кий, діяч..., серпен..., л...он.

2. Запишіть слова разом, окремо або через дефіс. Прокоментуйте їхній правопис.

Високо/високо; неждано/не/гадано; тільки/тільки; по/господарськи; близько/близько; з/краю/в/край; до/в/подоби; за/рахунок; на/відмінно; на/славу; по/сусідськи; на/вкруги; на/весні; у/тричі; з/далека; з/годом;

по/одинці; з/верху; від/нині; до/дому; в/ряди/годи; по/іншому; на/довго; на/добридень; в/смак; поза/торік; на/швидку; в/смак.

3. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Рутина, лаконічний, хронічний, мить, рішучий, місцезнаходження, ідентичний.

4. Користуючись тлумачним словником, поясніть значення поданих слів. Складіть із ними речення.

Авторитет – престиж; брифінг – прес-конференція.

5. Подані іменники поставте в родовому відмінку однини.

Контакт, комітет, менеджер, менеджмент, розрахунок, підручник, аванс, баланс.

6. Від поданих іменників утворіть прикметники.

Індивідуаліст, президент, турист, танкіст, глобаліст, програміст, диригент, культурист, футурист, злість.

7. Від прикметників утворіть вищий і найвищий ступені порівняння.

Щедрий, дорогий, важкий, глибокий, красивий, розумний, добрий, активний.

8. Провідмініайте числівники.

64; 5,28; двоє.

9. Розставте розділові знаки.

Для розуміння економічних систем дуже важливо пізнати не лише їхню сутність і структуру побудову та механізм функціонування а й закономірності їхнього руху. Їх взаємозв'язок і взаємодію що дозволяють розкрити основні тенденції та перспективи їхнього розвитку.

Західні економісти давно звернули увагу на те що економічні системи не лише співіснують а й взаємодіють зближуючись як у галузі продуктивних сил що завжди було очевидним так і в економічних виробничих відносинах. Головними напрямками цих процесів є з одного боку зростання усупільнення господарства та зростання на цій основі економічної ролі держави а з іншого зростання економічного відокремлення що зумовлює все ширше використання ринку ринкового господарства.

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Щоб виконати завдання вчасно, треба прикласти ще чимало зусиль.
2. У вітальному листі чимало доброго сказано в наш адрес.

3. Були прийняті всі міри, щоб забезпечити студентів підручниками.
4. На засіданні колективу були прийняті пропозиції по поліпшенню роботи.
5. При підготовці повідомлення були використані справочні матеріали.
6. Для підтвердження думки можна привести слідуєчі приклади.
7. Література грає велику роль у формуванні світогляду.
8. Невірні рішення приносять велику шкоду.
9. Рекомендую зняти з роботи у зв'язку з багатьма недоліками.
10. Цей студент читає багато преси.

11. Напишіть коротке повідомлення наукового стилю за темою «Терміни в мові професійного спілкування».

IV. Укладіть автобіографію.

Варіант 7

I. Схарактеризуйте поняття літературної мови та сформулюйте її основні ознаки.

II. Розкрийте принципи написання И, І у словах іншомовного походження.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Замість крапок уставте, де потрібно, м'який знак.

Авал..., брокерс...кий, бухгалтер...с...кий, вексел..., позич...кова, девал...вація, дивер...сифікація, мешканец..., цивіл...ний, конкуренто-спроможніс...т..., матеріал...ний, відповідал...ний, міжміс...кий, ціл...овий, міс...цевий, зрівнял...ний, нагал...ний, суспіл...ний, різ...двяний.

2. Запишіть слова разом, окремо або через дефіс. Прокоментуйте їхній правопис.

Дванадцяти/дюймовий; геолого/мінералогічний; багато/кольоровий; біло/чорний; жовто/зелений; моторно/парусний; навколо/планетний; мало/знайомий: нижче/наведений; серцево/судинний; сімдесяти/літній; ранньо/середньо/вічний; сіро/кам'яний; електро/вимірювальний.

3. Уставте пропущені букви. Поясніть орфограми.

Загальновідомо, що на світовому ринку попит на вільні інв...ст...ційні ресурси значно перевищує пропоз...цію. Серед галузей ві...ч...зняної

економіки за обсягами інв...сування лід...рують харчова та ле...ка промисловість. Аналіз т...нд...нції д...наміки галузевої інв...ст...ції переконує в тому, що ринок інв...ст...ційних р...сурсів залиша...ться н...стабільним, це визначається малою в...личиною відповідних вагових коеф...ці...єнтів складових інт...грального вектор... в Україні.

Увійти до лід...рів серед рец...пієнтів Україна змогла б, тільки рад...кально поліпшивши внутрішній інв...ст...ційний ринок з усіма його атр...бутами.

4. Користуючись тлумачним словником, поясніть значення поданих слів. Складіть із ними речення.

Відзначити – відмічати; дефект – недолік.

5. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Достаток, незрозумілий, іноземець, справжній, колодязь, поєднувати.

6. Поставте іменники в родовому відмінку однини.

Маркетинг, лізинг, менеджер, обсяг, огляд, підприємець, збут, рахунок, предмет, процес, паспорт, берег, акредитив, банк, університет, патент, телефон, об'єкт, оператор, підрозділ, факультет.

7. Від іменників утворіть прикметники.

Пристрасть, проїзд, якість, емігрант, мілітарист, жалість, доцент, декадент, честь.

8. Провідмініайте числівники.

1/3; 13,12; одинадцяттеро.

9. Поєднайте з іменниками та введіть у речення такі дробові числівники й іменники:

0,25; 100,75; 1/2; 2/3; 4/7; чверть; третина; половина.

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Ваші пропозиції торкаються важливих сторін діяльності окремих приватних господарств.

2. При транспортуванні певну долю витрат приймає на себе власник.

3. По обговорюваному питанню поступило багато пропозицій.

4. Абітурієнти мають право здавати документи в любий навчальний заклад.

5. Студенти приймають участь у різних конкурсах, олімпіадах, змаганнях.

6. У п'ятницю заміну пар провели згідно наказу ректора.

7. По тих розділах буде контрольна робота.
8. Всі студенти мають пропуски до учбового корпусу.
9. Лекції починаються в вісім годин.
10. Завтра студенти здають залік по філософії.

11. Наведіть приклади професіоналізмів, що виникли у сфері вашої спеціальності останнім часом. З'ясуйте особливості їхнього вживання.

IV. Укладіть довідку з місця проживання.

Варіант 8

I. Схарактеризуйте поняття мовної норми.

II. Сформулюйте правила спрощення у сполуках приголосних в українській граматиці.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Замість крапок уставте, де потрібно, апостроф.

Прив...язати, мереш...янський, П...яста, В...ячеслав, р...ятівний, пред...явити, б...ро, розр...ядити, з...їсти, повітр...яний, харків...янин, пам...ятати, солом...яний, об...єднати, любов...ю, темр...ява, гар...ячий, пор...яд, духм...яний, надвечір...я, дев...ять, роз...яснювати, нагір...я, об...їзд, зів...янути, перемир...я.

2. Запишіть подані слова разом, окремо або через дефіс. Прокоментуйте їхній правопис.

Анти/інфляційний, електро/поїзд, джерело/знавство, квазі/стійкість, двох/сот/ліття, газо/мотор, сніго/збирання, лісо/смуга, гучно/мовець, зоре/носець, мікро/вольт, грам/молекула, фото/журналіст, авто/фургон, анти/аргумент, теле/прес/центр, льон/сирець, кіно/репортаж, пів/овал, квазі/частинка, рута/м'ята.

3. Уставте пропущені букви. Поясніть орфограми.

Ро...шире...я викор...ста...я ринкових відносин у кра...нах, де п...нувала адміністративно-к...мандна с...стема, на основі нада...я самостійності суб...ектам господарюва...я, посилен...я ст...мулів розвитк... суспільного виробни...тва, товарно-грошових відносин, хоч... й було фактом, але не д...вало належного ефект..., бо ел...менти ринкових відносин приходили

в суп...реч...ніс...ть із надмірною централізацією господарства, системою ц...нтралізованого планува...я та управлі...я.

4. Користуючись тлумачним словником, поясніть значення поданих слів. Складіть із ними речення.

Сягати – досягати – осягати – доходити.

5. Поставте іменники в родовому відмінку однини.

Протокол, документ, аналіз, аналог, ринок, механізм, маркетинг, лізинг, менеджер, обсяг, огляд, підприємець, збут, рахунок, кабель, радіатор, палац, вокзал, спорт, телефон, зв'язок, сантиметр, волейбол, стаціонар, генезис, університет, стандарт, симпозіум, сектор, комп'ютер.

6. Від іменників утворіть прикметники.

Тиждень, виїзд, масло, серце, щастя, радість, блиск, пестоші, турист, кістка, баласт, область, зап'ястя, форпост, користь, шелест, жалість, кількість.

7. Від дієслів утворіть складну та складену форми майбутнього часу III особи однини; якій із цих форм ви будете віддавати перевагу у фаховому мовленні?

Досліджувати, аналізувати, експериментувати, розглядати, інформувати, будувати, доповідати, обстежувати, фінансувати, інвестувати, виховувати, навчати, рахувати.

8. Провідмініяйте числівники.

175; 3/5; тринадцятеро.

9. Від поданих дієслів утворіть дієприслівники. Із трьома з них складіть речення, які стосуються офіційно-ділового стилю.

Заробляти, віддавати, відвідувати, дописати, відповідати, читати, творити, рахувати, виходити, ставити, обліковувати, перевіряти, їхати, ревізувати, робити.

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Менеджер уважно вивчав прейскурант цін на товари.

2. Працівники установи з успішністю впоралися з поставленими перед ними задачами.

3. У резолюції мова йдеться про прорахунки в роботі колективу.

4. У найближчий час бібліотека придбає необхідну літературу.

5. Робота по підвищенню культури мови повинна вестись постійно.

6. Розроблені рекомендації по поліпшенню навчального процесу, дано конкретні настанови по цьому питанню.

7. Студенти-практиканти зустрічались з заступником ректора по науковій роботі.

8. У магазинах міста розпочато продаж товарів по зниженим цінам.

9. Багато статтів написано на цю тему, багато прочитано доповідів.

10. Ми познайомилися зі списком книг, на які посилається автор.

11. Укладіть словничок професійної лексики вашої спеціальності.

IV. Укладіть довідку з місця роботи.

Варіант 9

I. Обґрунтуйте вимоги до мови документа.

II. Сформулюйте принципи українського правопису.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Замість крапок уставте, де потрібно, апостроф.

Хутр...ний, Дем...ян, Максим...юк, м...ята, в...їхати, рум...яний, п...ять, зор...яний, солов...їний, пам...ятка, м...язи, вітр...яний, знічев...я, роз...їжджаються, торф...яний, кам...яний, тр...юмо, ур...ядовий, бар...єр, зв...язківець, бур...ян, розп...ясти, з...єднати, св...ято, сузір...я.

2. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Будувати, дефект, здібності, зачарований, зарахування, уникнути.

3. З'ясуйте семантичні відмінності між словами. Складіть із ними речення.

Галузь – сфера – ділянка; витрати – втрати – затрати.

4. Подані іменники поставте у формі родового відмінка однини, поясніть їхній правопис.

Острів, сад, ринок, ваучер, інсайдер, баланс, шлях, ранок, лист, вік, телефон, комітет, ґрунт, яр, керівник, директор, конденсатор, насип, центр, ячмінь, вітер, вечір, фініш, сміх, вівторок, сум, гіпс, вексель, дебет.

5. Від імен утворіть форми по батькові для осіб чоловічої та жіночої статі, поставте їх у давальному відмінку.

Ілля, Кузьма, Сава, Броніслав, Лука, Валерій, Григорій, Георгій.

6. Утворіть прикметники від іменників.

Сполука, студент, сучасність, телескоп, тиждень, кореспондент, турист, увага, узбек, факт.

7. Провідмініайте числівники.

101; 12,45; восьмеро.

8. Утворіть усі можливі форми дісприкметників від дієслів.

Зберегти, зберігати, завершувати, завершити, деталізувати, читати, сформулювати, прикріплювати, прикріпити, анулювати, реформувати, обчислювати, звітувати.

9. Провідмініайте займенники. Складіть із ними речення.

Він, вона, цей, їхній, всякий, себе, будь-хто, казна-який, хтозна-що.

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Колись хвилюючи багатьох слова нині втратили свою первинну силу.

2. Відносно цього не може бути двох думок.

3. По ініціативі студкому було проведено конкурс «Козацькі забави».

4. Направляємо Вам презентацію по відношенню якості випускаючої продукції.

5. Цей шум від машини постійно мішає мені зосередитись на роботі.

6. Звідси витікає, що явище асиміляції приголосних дуже поширене в українській мові.

7. Місцева газета провела опитування про відношення юнаків до проблем альтернативної служби.

8. Навчальні аудиторії обладнані самими новітніми комп'ютерами.

9. Регістрація учасників форуму проводиться до 12 години дня.

10. Вона постійно працює над підвищенням свого інтелектуального рівня.

11. Напишіть невелике есе фахового спрямування. З'ясуйте, як правильно: незважаючи на несприятливі обставини чи не дивлячись на несприятливі обставини.

IV. Укладіть заяву на працевлаштування.

Варіант 10

I. Обґрунтуйте особливості усного та писемного ділового мовлення. Визначте найважливіші критерії ділового мовлення.

II. Напишіть про вживання м'якого знака у словах слов'янського походження.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Замість крапок уставте, де потрібно, апостроф.

Возз...єднання, з...економити, інтерв...ю, різдв...яний, зобов...язання, доручен...я, надходжен...я, безсмерт...я, скатерт...ю, радіст...ю, обов...язок, з...ясувати, в...язниця, б...юджет, ур...яд, медв...яний, ін...екція, бар...єр, об...ява, п...тниця, рум...яний, зів...янути, моркв...яний, розім...яти, від...їзд.

2. Користуючись тлумачним словником, поясніть відмінності між поняттями. Складіть із ними речення.

Добиватися – досягати; економічний – економний.

3. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Щотижневий, природний, мальовничий, дзюрчати, помилка.

4. Від поданих слів утворіть нові слова або форми, у яких було б подвоєння літер. Складіть із ними речення.

Година, день, закон, кордон, стіна, блага, заповідь, зелень.

5. Утворіть прикметники від іменників.

Прибуток, радість, реаліст, редактор, ремісник, рентген, рівність, різьба, кошторис.

6. Від імен утворіть форми по батькові для осіб чоловічої та жіночої статі, поставте їх у давальному відмінку.

Олексій, Микола, Василь, Сергій, Микита, Данило.

7. Утворіть форму кличного відмінка від іменників.

Викладач, секретар, економіст, громада, Україна, уповноважена особа, посередник, перекладач.

8. Запишіть іменники у формі давального відмінка однини, ураховуючи можливості варіантів.

Предмет, зміст, стиль, вірш, добродій, Віктор, зміст, Кобзар, Віталій Олександрович, економіка, колега, заслуга, професор, довідка, вказівка, доповідач.

9. Провідмініайте числівники.

1 028; 7/8; дев'ятеро.

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Виробничий план колектив заводу виконав на 117,4 проценти.
2. Підприємство виконало свій обсяг робіт з випуску продукції.
3. Конкуренція є засобом економічного примусу виробників по підвищенню ефективності виробництва.

4. Комп'ютери останнього покоління оснащені запам'ятовуючими пристроями.

5. Наша фірма пропонує для постійних клієнтів льготи та знижки на товари.

6. Скінчивши університет, мене призначили на посаду завідуючого відділом міської молодіжної газети.

7. Рекомендуємо Вам на протязі двох неділь привести документацію у відповідність до чинного законодавства.

8. Впоравшись із завданням, нам не доведеться ризикувати.

9. Ми наладили ділові контакти по питанням виробництва.

10. При проведенні міроприємств необхідно додержуватись регламенту.

11. З'ясуйте значення слів фах, спеціальність, професія. Зверніть увагу на їхнє правильне вживання. Прорекламуйте вибрану вами спеціальність для майбутніх абітурієнтів, уживаючи відповідні терміни.

IV. Укладіть резюме.

Варіант 11

I. Схарактеризуйте особливості вживання паронімів в науковому та офіційно-діловому стилях.

II. Обґрунтуйте закономірності чергування у/в, і/й в українській мові.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Замість крапок уставте, де потрібно, м'який знак.

Гарнен...кий, скрин...ка, усміхаєт...ся, учител...ка, т...охкают..., л...одовик, Хар...ків, Натал...чин, князівс...кий, стріл...ці, ласун...ці, сіл...с...кий, роз...кіш, степ..., камін...чик, їхн...ого, стат...я, сторін...ка, велетен...с...кий; міл...йон; француз...кий; бібліотекар...; тон...ший; подал...ший, молот...ба, різ...ба, майбут...не, повір...те, ковал...с...кий, домен...щик, тр...ох, т...ма, пул...с.

2. До поданих слів доберіть синоніми. Поясніть, які слова називають синонімами.

Доказ, доплата, коштовний, запашний, єднання, одностайно.

3. Поясніть відмінності між словами. Складіть із ними речення.
Загальний – спільний; інтерв'ю – бесіда; ступінь – степінь.

4. За допомогою прийменників ПО, НА, ЗА, ВІД, В/(У), ЧЕРЕЗ, ПІСЛЯ, з утворіть, де це можливо, сполучення «прикметник + іменник». Визначте відмінок іменників.

Ім'я, професія, замовлення, адреса, вимога, освіта, потреба, час, народження.

5. Від іменників утворіть прикметники.

Кількість, вартість, об'їзд, радість, доблесть, ненависть, швидкість, гігант, студент, університет.

6. Від імен утворіть чоловічі та жіночі форми по батькові.

Євген, Едуард, Олександр, Віталій, Віктор, Мирослав, Ярослав, Дмитро, Олег, Геннадій, Георгій, Михайло, Леонід, Валерій, Валентин, Іван, Микола, Максим, Юрій.

7. Запишіть географічні назви у формі родового відмінка.

Харків, Казахстан, Донбас, Кривий ріг, Китай, Крим, Париж, Дніпро, Великий Бурлук, Сіверський Донець, Алжир, Туніс, Миколаїв, Канів.

8. Провідміняйте числівники.

4 326; 3,25; дванадцяттеро.

9. Уставте замість крапок необхідні прийменники. Іменники поставте у відповідному відмінку.

1. Договір набуває чинності ... (дата) його підписання та діє ... (момент) виконання сторонами своїх зобов'язань. 2. Орендар зобов'язаний використовувати майно ... (умови) договору та його призначення. 3. Орендар зобов'язаний повернути майно ... припинення (договір). 4. Суперечки й розбіжності, що виникають ... (виконання) цього договору, розв'язують ... (погодження) Сторін. 5. ... (контракт) № 5 від 03.02.2022 р. Ви були зобов'язані поставити фірмі «Колос» товар ... (ціна) одинадцять (11) гривень ... (штука). 6. ... несплати вказаної суми в зазначений термін справу буде передано ... арбітражу. 7. ... цією платіжною відомістю виплачено 90 (дев'яносто) гривень. 8. Продавець повідомляє покупця ... відвантаження товарів телефоном або телефаксом ... триденний термін ... (момент відвантаження). 9. Зустріч відбулася 20 травня, тривалість бесіди: ... 15:00 ... 17:00 год. 10. Доповнення ... (контракт) підписане ... (два примірники).

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Паперу з підписом головного інженера не бачив.

2. Комісія наштовхнулася на фактори порушення закону.

3. Відносно поведінки цих студентів буде окрема розмова.
  4. Керівництво нашого закладу рахує, що ваша фірма невчасно розраховується за представлені послуги.
  5. На олімпіаду економіків приїхали двоє академіків.
  6. Учора ми познайомилися з молодою професоркою університету Іриною Семенівною, яка як керівниця кафедри проводить велику наукову роботу.
  7. Не дивлячись на тяжку хворобу, студент гарно склав екзамени.
  8. Дякуємо Вас за своєчасну відповідь на наше запитання.
  9. Він самий кращий мій товариш по коледжу.
  10. Міроприємства роботи по професійній орієнтації та трудовому вихованню учнів розроблені і затверджені. (Повтор ст. 6)
  - 11. Напишіть коротке повідомлення наукового стилю за темою «Терміни в мові професійного спілкування».**
- IV. Укладіть мотиваційний лист.**

Варіант 12

I. Схарактеризуйте особливості побудови словосполучень із прийменником ПО в українській мові.

II. Проаналізуйте зміни в українському правописі 2019 року.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Замість крапок уставте, де потрібно, м'який знак.

Хар...ків, усміхаєт...ся, молот...ба, Ковал...ов, різ...ба, майбут...не, повір...те, ковал...с...кий, домен...щик, тр...ох, т...ма, гарнен...кий, скрин...ка, учител...ка, т...охкают..., л...одовик, Натал...чин, князівс...кий, пул...с, стріл...ці, ласун...ці, стат...я, степ..., сіл...с...кий, запоріз...кий, с...вятиня, роз...кіш, камін...чик, їхн...ого, сторін...ка.

2. На місці крапок уставте префікси з- (зі-), с-, при-, прі-, роз-, без-

...буття, ...погано, ...гір'я, ...пліччя, ...палити, ...континентальний, ...обласний, ...брати, ...звище, ...крите, ...ходити, ...глядатися, ...копати, ...садибний, ...м'яти, ...сушити, ...єднати, ...рва.

3. Провідмініяйте слова в однині та множині.

Ступінь, степінь, вісь.

4. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Вдруге, виростити, головний, межа, чергувати, діловодство.

5. Користуючись тлумачним словником, поясніть значення поданих слів. Складіть із ними речення.

Заслухати – прослухати – вислухати; довкілля – оточення.

6. Від іменників утворіть прикметники.

Заздрість, щастя, честь, вісь, кістка, користь, юнак, студент, товариш, область.

7. Утворіть дієслівні словосполучення, у яких подані іменники будуть залежним словом.

Участь, угода, ініціатива, рішення, роль, позиція, здивування, питання, значення.

8. Розкриваючи дужки, поставте слова в потрібному відмінку, поясніть їхнє написання.

Площа (Тарас Шевченко); пам'ятник (Леся Українка); вулиця (Олександр Бойченко); фонд імені (Василь Симоненко); портрет (Степан Бандера); музей (Олександр Довженко).

9. Провідмініайте числівники.

3,25; 2/8; обоє.

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. На англійській мові на лекції ми читали твори Шекспіра.
2. Туристична фірма організовує щоденні туристичні поїздки у Полтаву на суботу та неділю.
3. Ми повинні опанувати знаннями, щоб примінити їх на практиці.
4. Музей закривають у шість годин вечора.
5. У суботу ми не поїхали на екскурсію завдяки тому, що заболів наш керівник.
6. У засіданні приймали участь представники вищестоящих організацій.
7. Упродовж XIX ст. українцям було заборонено видавати газети і книги, навчати дітей на рідній мові.
8. При проведенні лабораторних занять дослід виконується в такій послідовності...
9. Студенти не додержуються тиші на перервах між заняттями.
10. Були прийняті всі міри, щоб забезпечити студентів підручниками.
- 11. Наведіть приклади професіоналізмів, що виникли у сфері вашої спеціальності останнім часом. З'ясуйте особливості їхнього вживання.**

IV. Укладіть доповідну записку.

Варіант 13

I. Обґрунтуйте закономірності наголошування в українській мові.

II. Схарактеризуйте особливості написання слів іншомовного походження.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Замість крапок уставте, де потрібно, апостроф.

Здоров...я, львів...янин, м...яч, з...ініціюва́ти, м...який, об...їзд, під...їжджати, сором...язливий, м...ята, п...ять, сім...я, п...ятнадцять, под-вір...я, мавп...ячий, повітр...яний, з...їсти, мор...як, з...агітува́ти, п...єса, довір...я, св...ято, любов...ю, моркв...яний, міжгір...я, св...ященний, харків...янин, Мар...яна, дит...ясла, р...ядок.

2. Від власних назв утворіть прикметники.

Кременчук, Золотоноша, Черкаси, Кривий Ріг, Лейпциг, Запоріжжя, Острог, Франція, Норвегія, Галич, Калуга, Сиваш, Балхаш, Дамаск, інгуш, Казбек, Генуя, Гонконг, Карпати, Словаччина.

3. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Вигук, будувати, вплив, нагорода, репродуктивний, відновити.

4. Користуючись тлумачним словником, поясніть значення поданих слів. Складіть із ними речення.

Ініціатива – пропозиція – звернення; комунікабельний – комунікаційний – комунікативний.

5. Розкриваючи дужки, поставте слова в потрібному відмінку, поясніть їхнє написання.

Панові (Григорій Омельчук); із секретарем (Петро Найда); відповідального (Савелій Чубенко); у бухгалтера (Віра Мотрич); при директорові (Сергій Осика); для уповноваженого (Олексій Музиченко); за участю (Ганна Чубач); заступникові (Михайлина Ярова); від керівника (Семен Горай).

6. Утворіть прикметники від іменників.

Щастя, вісник, користь, честь, якість, хвастун, кістка, пестоші, дримота, баласт.

7. Утворіть форму родового відмінка множини.

Засідання, школа, бандероль, безодня, суддя, відкриття, угіддя, вечеря.

8. Провідмініайте числівники.

13,8; 451; 2/3.

9. Розставте розділові знаки.

Мова жива істота як і народ що її витворив і коли він кине свою мову то вже буде смерть задля його душі смерть задля всього того чим він відрізняється від других людей. Він повинен буде згинути стати іншим уже не українським народом.

Найбільше й найдорожче добро в кожного народу це його мова ота жива схованка людського духу його багата скарбниця у яку народ складає і своє давнє життя і свої сподіванки розум досвід почування (Панас Мирний).

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Ми повинні прагнути до вдосконалення і повного опанування методів роботи на комп'ютері.

2. Студенти не губили часу даремно.

3. Збільшення масштабів і темпів розвитку народного господарства супроводжується ростом об'єму інформації, необхідної для планування і управління виробництвом.

4. Запобігати помилок потрібно при написанні творчих робіт з української мови.

5. Вчора відбулася лекція про міжнародне положення.

6. Цей тезис не протирічить раніше затвердженому рішенню.

7. Необхідно рішити слідуєчий етап підготовки до конференції з питань подорожного налогу.

8. Щиро вітаємо спортсменів з приводу перемоги в обласних змаганнях.

9. Український народ – це народ, що на протязі свого життя проявив надзвичайну стійкість духу.

10. Підпискою на газети й журнали активно займаються не тільки працівники зв'язку, широко залучається до цієї справи і громадськість.

11. Укладіть словничок професійної лексики вашої спеціальності.

IV. Укладіть пояснювальну записку.

Варіант 14

I. Схарактеризуйте лексичні норми сучасної української літературної мови.

II. Обґрунтуйте особливості відмінкових закінчень іменників II відміни.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Замість крапок уставте, де потрібно, апостроф.

Хлоп...ята, без...ім'яний, св...ято, полум...я, зів...янув, бур...як, пір...я, від...ємник, цв...ях, здоров...я, підв...язати, солом...яний, реп...ях, солов...ї, дерев...яний, р...ябий, комп...ютер, дзв...якнути, в...язання, т...м...яний, м...ята.

2. Уставте потрібні букви. Поясніть їхню вимову та правопис.

Ду(ж,ш)че; ле(г,х)кість; доро(ш,ж)чий; сере(ш,ж)ка; ві(д,т)чутний; (з,с)чепити; сте(ж,ш)ка; во(х,г)ко; небе(з,с)печний; бе(с,з); (з,с,ш)шитий; про(з,с)ьба; пі(ш,ч,щ)аний; ві(д,т)хилитись; ро(с,з)сада; моло(д,т)ший; пі(д,т)мести; бу(д,т)ка; шви(д,т)ко; бе(с,з)илля.

3. Користуючись тлумачним словником, поясніть значення поданих слів. Складіть із ними речення.

Наголосити – підкреслити; неординарний – оригінальний.

4. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Бурити, терези, галузка, стосунки, вогкість, водосховище.

5. Утворіть форму родового відмінка множини.

Видання, галузь, відповідь, суддя, копалина, поверхня, металопокриття.

6. Від іменників утворіть прикметники.

Переїзд, переоблік, перець, контраст, вартість, безсмертя, виїзд, альпініст, тиждень, лестощі.

7. Запишіть числівники словами.

До 376 додати 7; від 292 відняти 24; до 3 624 додати 9; від 3 112 383 відняти 11.

8. Утворіть дієслівні словосполучення, де подані іменники будуть залежними словами.

Висновок, подяка, відповідальність, виконання, посада, обов'язок, розгляд, увага, заходи.

9. Запишіть речення, уставляючи пропущені букви та розділові знаки.

1. Щодо вза...моді... процес...ів планува...я та конкуренці... треба сказати ще й те що конкуренція в сучасній економі...і це найперше змага...я різних (науково) виробнич...х концепцій програ... планів. 2. Усе поз...тивне що було накопичен... у сфері планового управлі...я господарством нині ск...совуют... і не вик...ристовую...т... . 3. Як сві...ч...ть світовий досві... формува...я ринкової структури не може бути рівномірним у всіх сферах госп...дарства (най)швид...е цей процес... відбува...ться в сіл...с...кому госп...дарстві будівниц...тві сфері обслуговування.

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Я пропоную перевести гонорар на рахунок.
2. Зростання економіки обумовлює піднесення добробуту народу.
3. Гідрометцентр обіцяє на слідуючому тижні похолодання в північних районах країни.
4. З усього викладеного витікає, що виступаючий мав рацію.
5. Усі виявлені порушення сталися через недостатню вимогливість та принциповість деяких членів колективу.
6. Студентові видали справку, що він дійсно навчається в цьому університетському закладі.
7. Мовна культура людини являється складовою частиною загальної культури.
8. У нашому університеті є вільна вакансія викладача.
9. Українська література відіграє велике значення у формуванні національної свідомості студентів.
10. Ми приймали активну участь у підготовці спортивних змагань.

11. Напишіть невелике есе фахового спрямування.

IV. Укладіть мотиваційний лист.

Варіант 15

I. Напишіть про особливості вживання синонімів в науковому та офіційно-діловому стилях.

II. Поясніть чергування О, Е з І в українській мові.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Замість крапок уставте, де потрібно, м'який знак.

Лежиш..., цюрихс...кий, вслухаєш...ся, щос..., свердлит..., дріб...ні, тіл...ки, дз...обик, ячмін..., доріжен...ка, малесен...кий, бат...ко, дзвіноч...ки, щавел..., піт...ма, сяд..., куз...ня, гірниц...кий, кін..., скел..., Натал...ці, виріз...блював, на л...оту, блис...кавиця.

2. Від наведених слів утворіть відповідні форми, у яких би були випадними звуки О, Е.

Учень, велетень, хлопець, палець, ранець, виконавець, майстер, січень, березень, квітень, червень, липень, пень, стілець, горобець, день, гравець, садок, місток, струмок, ставок, лісок, куток, тинок, деньок, замок, горбок, брусок, стіжок, гурток, моток, молоток, перець.

3. Поясніть значення наведених слів. Складіть із ними речення.

Особистий – особовий; положення – становище – стан.

4. До поданих слів доберіть синоніми. Поясніть, які слова називають синонімами.

Передчасний, даремний, дбайливий, упорядкований, локальний, прірва, безладдя.

5. Запишіть іменники у формі кличного відмінка.

Павло, Антоніна, Гордій Петрович, Таміла, Софія, пан професор, Людмила Макарівна, Анатолій Кузьмич, Дніпро, лікар, сторож, адмірал, митник, Україна, дитина, герой, Валерій, Максим, Антон, Олег, учитель, викладач, директор, громадянин Олешко, Любов Юріївна, товариш лейтенант.

6. Утворіть прикметники від іменників.

Майор, маляр, мить, невагомість, область, оратор, паніка, пекар, первісток, перевага.

7. Утворіть прикметники від іменників за допомогою суфіксів -СЬК-, -ЦЬК- або -ЗЬК-.

Лагода, Запоріжжя, Ірпінь, Кривий Ріг, Кременчук, інгуш, люд, казах, черкес, Буг, Полісся, Дрогобич, Калуш, Калуга, П'ятихатки.

8. Провідмініайте числівники.

174; 3/8; обоє.

9. Перепишіть текст, розставте розділові знаки, уставте пропущені букви.

Во...стину бе...мертні Ш...вченкова любов... і (не)навість як бе...смертні пушкінс...кий закл...к до світла толстовс...ке (не)спокійне

і мудре правдолюбство б...нтежна ніжність Лесі Укра...нки гор...ківська віра в людину Франкова каменяр...ська готовність вирівнювати шлях людям до щас...ливого майбутн...ого.

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Працівник Петренко завжди має свою власну думку, ніколи не боїться сказати, як він рахує.
2. У скільки годин відходить наш автобус?
3. Почтальйон приніс лист не по адресу.
4. У постанові висловлені висновки і побажання, які колектив повинен враховувати у своїй подальшій роботі.
5. На збиранні сахарного буряка працюємо у залежності від погоди.
6. Директор приймає по службовим справам з трьох годин.
7. Щоб виконати замовлення, бригада працювала зверх плану.
8. Редакція приносить свої вибачення за друкування неперевіраних фактів.
9. На протязі перебування на практиці я ознайомився з новими типами комп'ютерів.
10. Вибачаюсь, я хотів поговорити на рахунок квартири.

11. З'ясуйте значення слів *фах, спеціальність, професія*. Зверніть увагу на їхнє правильне вживання. Прорекламуйте вибрану вами спеціальність для майбутніх абітурієнтів, уживаючи відповідні терміни.

IV. Укладіть пояснювальну записку.

Варіант 16

I. Напишіть про правила милозвучності української мови.

II. Обґрунтуйте закінчення іменників чоловічого роду в родовому відмінку однини.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Замість крапок уставте, де потрібно, апостроф.

Лук...яненко, нев...януча, вп...ялась, п...явка, олив...яний, між-гір...я, кам...яний, від...їжджає, об...явитися, пов...язати, подвір...я, п...ятниця, без...язикий, чотирьох...ярусний, безголів...я, з...їдений, моркв...яний, суб...єкт, п...єдестал, комп...ютер, В...єтнам, ін...єкція.

2. Уставте, де потрібно, пропущені букви.

Веч...ря, роз...броїти, звеч...ра, с...сти, д...ти, д...тина, ч...тири, д...нь, ч...твертий, ш...сть, ш...стеро, ш...стий, в...з, в...зити, д...ні, с...м, с...ми, с...мий, н...ч, н...ч...ю, б...гатий, без...вучний, б...гатство, в...ля, б...гатир, в...льний, дзв...н, пр...сти.

3. Користуючись тлумачним словником, поясніть значення поданих слів. Складіть із ними речення.

Попередній – передчасний; реклама – афіша – рекламація.

4. Напишіть, де потрібно, слова з великої букви і поясніть їхній правопис.

Організація об'єднаних націй; поділля; спілка письменників; америка; харківський державний економічний університет; податкова інспекція; обласна державна адміністрація; день народження; студентська конференція; кобзар; балканський півострів; москалівка; проспект перемоги; готель «україна»; благовіщення; шевченківська премія.

5. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Помилковість, потреба, положення, глухий кут, усунення, облік, дефект.

6. Від наведених слів за допомогою суфіксів -СЬК-, -ЦЬК- або -ЗЬК- утворіть прикметники.

Співробітник, сумісник, будівник, селянин, товариш, студент убогий, Гадяч, хлібороб, заступник, виробник.

7. Утворіть прикметники від іменників.

Комітет, композитор, консул, кредитор, користь, король, косар, кулак, люди, ляк.

8. Провідмініяйте числівники.

261; 0,95; семеро.

9. Перепишіть текст, уставляючи пропущені букви та розділові знаки.

Із плином час... ви розумі...те що мова п...дібна до музичного інструмент... на якому треба навч...тися грати. Ви ві...чуєте її м...лодійність вишуканість і ніжність побач...те які б...гатующ... м...жливості дає вона для спілкува...я й ...ближення з людьми що вас оточ...ють. І можливо ви п...р...конаєтеся що досі став...лися до неї (не)так як вона того заслуговує. Приділивш... їй більше уваг... ви навчитеся краще вправлятися зі словами і т...ді вона не ві...штовхуватиме від вас людей а навп...ки робитиме їх вашими друз...ями.

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. При підготовці повідомлення були використані справочні матеріали.
2. Література грає велику роль у формуванні світогляду.
3. Рекомендую зняти з роботи у зв'язку з багатьма недоліками.
4. Щоб виконати завдання вчасно, треба прикласти ще чимало зусиль.
5. У вітальному листі чимало доброго сказано в наш адрес.
6. Цей студент читає багато преси.
7. Були прийняті всі міри, щоб забезпечити студентів підручниками.
8. На засіданні колективу були прийняті пропозиції по поліпшенню роботи.
9. Для підтвердження думки можна привести наступні приклади.
10. Невірні рішення приносять велику шкоду.

11. Напишіть коротке повідомлення наукового стилю за темою «Терміни в мові професійного спілкування».

IV. Укладіть довідку з місця роботи.

Варіант 17

I. Схарактеризуйте мовні кліше та канцеляризми як засіб стандартизації ділового мовлення.

II. Напишіть про правопис складних слів.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Замість крапок уставте, де потрібно, м'який знак.

Дон...ці, стан...те, сип...те, ріж...те, сон...кові, млин...кові, вір...те, удар...мо, комір...чику, тр...ома, шіст...ма, с...ома, шіст...ома, віс...мома, снит...ся, сниш...ся, дон...ці, лял...ці, лл...ю, віз...му, гір...ку, гал...ці.

2. Уставте пропущені букви, підкресліть префікси.

В...сунути, ...горнути, ...будити, бе...соння, ві...правлений, ...грати, бе...цінний, ві...краяний, бе...формений, мі...парламентський, на...колоти, пі...тримати, ...пробувати, ...тривожити, ...хопити, ...чепити, ...стрибнути.

3. Користуючись тлумачним словником, поясніть значення поданих слів. Складіть із ними речення.

Тактовний – тактичний; форум – збори – симпозіум.

4. До наведених слів доберіть синоніми. Поясніть, які слова називають синонімами.

Громадський, упорядкований, розкрити, довіреність, вартість, дохід.

5. виправте помилки в словосполученнях. Поясніть, яку норму мови порушено.

Гостра біль; наукова ступінь; сезонна продаж; математична дріб; розчинний кофе; півтора роки; 26,7 відсотків; два місяця; три десятка; двадцять чотири депутата; півтора кілограма.

6. поставте іменники у формі кличного відмінка.

Зоя, Софія, Макар, Данило, дядько, пан Ковальчук, директор Скоромна, договір, розмір, форум, рік, земля, донька, капітан, каталог, кінь, козак, Павло.

7. утворіть прикметники від іменників.

Ідеаліст, інстинкт, казах, капітан, каталог, кіготь, кінь, козак, комендант, комісар.

8. провідмініайте числівники.

528; 7,42; 1/4.

9. утворіть усі можливі форми дієприкметників від дієслів. із трьома дієприкметниками складіть і запишіть речення.

Лежати, засохнути, контролювати, застосовувати, застосувати, допомагати, бути, навчати, поважати, говорити, узгодити, змусити, запрягти, купити, споживати, усунути.

10. відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. По обговорюваному питанню поступило багато пропозицій.
2. По тих розділах буде контрольна робота.
3. Ваші пропозиції торкаються важливих сторін діяльності окремих приватних господарств.
4. Всі студенти мають пропуски до учбового корпусу.
5. При транспортуванні певну долю витрат приймає на себе власник.
6. Студенти приймають участь у різних конкурсах, олімпіадах, змаганнях.
7. Завтра студенти здають залік по філософії.
8. У п'ятницю заміну пар провели згідно наказу ректора.
9. Лекції починаються в вісім годин.
10. Абітурієнти мають право здавати документи в любий навчальний заклад.

11. наведіть приклади професіоналізмів, що виникли у сфері вашої спеціальності останнім часом. з'ясуйте особливості їхнього вживання.

IV. укладіть доповідну записку.

Варіант 18

I. Проаналізуйте особливості мови публічного виступу, етапи підготовки до нього.

II. Обґрунтуйте правопис власних назв.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Замість крапок уставте, де потрібно, м'який знак.

Дяд...ко, пис...мо, емал..., памороз..., мороз..., постат..., близ...кий, бояз...кий, тон...кий, вуз...ко, тон...ко, пол...с...кий, в'юн...кий, держал...це, кружал...це, ціпил...но, Ковал...чук, сухар..., палац..., палец..., Хар...ків, шир...ма, купец...кий, сім...десят..., сім...сот, с...огодні, утр...ох.

2. Наведені далі прислівники запишіть у три колонки, згідно із правилами правопису (разом, через дефіс або окремо).

Раз(у)раз, (по)сусідськи, право(руч), (с)початку, (по)маслу, (в)перед, (без)устанку, (на)щастя, (за)рахунок, (по)черзі, (з)годом, (по)моєму, день(у)день, (на)рівні, (з)годом, (з)відти, (на)троє, (зроду)віку.

3. Користуючись тлумачним словником, поясніть значення поданих слів. Складіть з ними речення.

Дипломат – дипломант – дипломник.

4. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Суспільний, дбайливий, халатний, авторитет, референдум, погляд, працівник.

5. Утворіть форму родового відмінка від іменників. Поясніть вибір закінчення.

Акредитив, бартер, брокер, вексель, депозит, лізинг, імідж, маркетинг, менеджер, спонсор, холдинг, інвестор.

6. Утворіть кличний відмінок від слів.

Пан інспектор; пані вихователька; шановний добродій; викладач, поет; Лідія Сергіївна; Михайло Іванович; друг, хлопець, мама.

7. Утворіть прикметники від іменників.

Грек, делегат, депутат, дивак, жалість, жебрак, захист, загарбник, завод, якість.

8. Провідмінійте числівники.

77 804; 0,72; шестеро.

9. Перепишіть текст, уставте пропущені букви та розділові знаки.

Якщо н...рада закін...чуєт...ся п...становкою к...нкретних завдань то учас...ники звісно пови...і мати повноваж...ння виконувати їх. Мало сенс... в р...золюц...ях а їх буває б...гато в яких ставлят...ся завдання орг...нізац...ям що (не) підпоря...ковані гру...і яка пров...ла нараду. Наприклад орган гр...ма...ського само...рядування вирішу... що треба впо...ря...кувати вулицю сел...ща. Таке рішення виконати сам він (не) може. Було(б) прав...льним коли(б) цей орган ухвалив що певний його член зверн...т...ся до відп...відних організац...й і займатим...т...ся цим доки прийняте рішення виклад...не письмово буде виконано...

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Працівники установи з успішністю впоралися з поставленими перед ними задачами.
  2. У найближчий час бібліотека придбає необхідну літературу.
  3. Менеджер уважно вивчав прейскурант цін на товари.
  4. Робота по підвищенню культури мови повинна вестись постійно.
  5. У резолюції мова йдеться про прорахунки в роботі колективу.
  6. Студенти-практиканти зустрічались з заступником ректора по науковій роботі.
  7. Ми познайомилися зі списком книг, на які посилається автор.
  8. Розроблені рекомендації по поліпшенню навчального процесу, дано конкретні настанови по цьому питанню.
  9. Багато статтів написано на цю тему, багато прочитано доповідів.
  10. У магазинах міста розпочато продаж товарів по зниженим цінам.
  11. Укладіть словничок професійної лексики вашої спеціальності.
- #### **IV. Укладіть лист-запит.**

Варіант 19

I. Схарактеризуйте роль мови в житті суспільства.

II. Напишіть про подовження та подвоєння приголосних.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Замість крапок уставте, де потрібно, апостроф.

Бур...я, бур...ян, кров...ю, міжбрів...я, зор...яний, солов...їний кам...яний, черв...як, мавп...ячий, торф...яний, надвечір...я, різдв...яний,

духм...яний, пір...їна, Лук...ян, Лук...янівна, без...ядерний, возз...єднати, п...єдестал, ком...юніке, рут...вяний, п...явка.

2. Уставте пропущені букви та підкресліть префікси.

Пр...дбати, пр...високий, пр...судити, ...в'язати, ...шити, бе...надійний, ро...відати, ...формулювати, прі...вище, пр...дорожний, ...планувати, ...терти.

3. Користуючись тлумачним словником, поясніть значення поданих слів. Складіть із ними речення.

Особовий – особистий – особливий; показник – покажчик.

4. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Позика, вексель, валюта, лізинг, чек, застава.

5. До слів іншомовного походження доберіть українські відповідники.

Бартер, бізнесмен, дилер, ембарго, емісія, інвестиції, комунікації, конвертованість, кредитор, шоу, конкуренція, ліцензія, менеджер, сертифікат, прес-реліз.

6. Поставте іменники в давальному відмінку однини, запишіть можливі паралельні закінчення.

Акціонер, аудитор, бізнесмен, виробник, інвестор, кредитор, лідер, посередник, постачальник, споживач, депозит, аргумент, акціонер, індекс, моніторинг, рейтинг, агентство, сервіс, виробництво.

7. Утворіть прикметники від іменників.

Без компромісу; гора; біль; проїзд; бухгалтер; вартість; гігант; ветеран; студент; господар.

8. Провідмініайте числівники.

17 508; 0,55; 1/4.

9. Перепишіть речення, розкривши дужки й поставивши розділові знаки. Поясніть написання часток НЕ і НІ з різними частинами мови.

1. (Ні) одного бездумного рядка (ні) однієї мислі (не) живої (ні) одного (не) вистражданого слова (не) віддавай на строгий суд людей (*Н. Забіла*).

2. (Не) можу (ні) про що писати (*М. Луків*). 3. (Не) високий лисуватий чоловік (не) сподівано з'явився на порозі (*П. Загребельний*). 4. (Не) давно від дочки одержав я листа мала вона писати ще (не) вміє (*І. Нехода*). 5. Люлі люлі дитино засни мій синочку (ні) в року (*А. Малишко*).

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Направляємо Вам презентацію по відношенню якості випускаючої продукції.
  2. По ініціативі студкому було проведено конкурс «Козацькі забави».
  3. Колись хвилюючи багатьох слова нині втратили свою первинну силу.
  4. Звідси витікає, що явище асиміляції приголосних дуже поширене в українській мові.
  5. Відносно цього не може бути двох думок.
  6. Цей шум від машини постійно мішає мені зосередитись на роботі.
  7. Регістрація учасників форуму проводиться до 12 години дня.
  8. Місцева газета провела опитування про відношення юнаків до проблем альтернативної служби.
  9. Вона постійно працює над підвищенням свого інтелектуального рівня.
  10. Навчальні аудиторії обладнані самими новітніми комп'ютерами.
- 11. Напишіть невелике есе фахового спрямування.**
- IV. Укладіть мотиваційний лист.**

Варіант 20

I. Українська мова – державна мова України. Напишіть, як ви це розумієте.

II. Схарактеризуйте явища подовження та подвоєння приголосних.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Замість крапок уставте, де потрібно, апостроф.

Ад...ютант, б...джет, вар...єте, грав...юра, контр...агент, прем...єр, інтерв...ю, кап...шон, карб...юратор, кар...єра, п...юре, ком...юніке, к...ювет, ф...юзеляж, краков...як, кр...юшон, барель...єф.

2. Уставте пропущені букви И чи Е.

Пр...хід, пр...буток, пр...спокійно, пр...зирливо, пр...людія, в...хід, пр...зидент, пр...своїти, пр...відкрити, пер...підготовка, спр...яння, безп...рервний.

3. Користуючись тлумачним словником, поясніть значення наведених слів. Складіть із ними речення.

Адрес – адреса, адресант – адресат.

4. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Дивіденд, інвестиція, емісія, бартер, спонсор, фірма, період, активний.

5. Напишіть слова разом, окремо або через дефіс. Поясніть написання.

(Автомобільно)шляховий, (конструкторсько)архітектурний, (власно)ручний, (контрольно)ревізійний, (мало)ефективний, (матеріально)відповідальний, (академік)секретар, (правильно)складений, (навчально)виробничий.

6. Утворіть прикметники від іменників.

Агент, адвокат, активіст, альпініст, анархіст, базис, баласт, башкир, господар, орендатор, цукор, сертифікат.

7. Провідмініяйте числівники.

7 318; 0,12; шістнадцятеро.

8. Від наведених дієслів утворіть активні дієприкметники теперішнього або минулого часу.

Зростати, радіти, знати, карати, керувати, існувати, постаріти, розтанути, почорніти, пожовтіти, старий, палати, клекотати.

9. Перепишіть речення, уставляючи пропущені розділові знаки.

Василь Симоненко

Полтавець родом він закінчив свій короткий життєвий шлях у Черкасах в Шевченковім краю. 8 січня 1935-го – 14 грудня 1963-го... Ці дати обрамляють його життя. І не тільки біографією пов'язаний він з самою серцевиною української землі для співу свого для думи своєї в щасливу мить народила його Україна. І він за прикладом найкращих наших поетів синівською відданістю їй віддячив напруженим чесним горінням душі.

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Наша фірма пропонує для постійних клієнтів льготи та знижки на товари.

2. Скінчивши університет, мене призначили на посаду завідуючого відділом міської молодіжної газети.

3. Виробничий план колектив заводу виконав на 117,4 проценти.

4. Підприємство виконало свій обсяг робіт з випуску продукції.

5. Комп'ютери останнього покоління оснащені запам'ятовуючими пристроями.

6. При проведенні міроприємств необхідно додержуватись регламенту.

7. Конкуренція є засобом економічного примусу виробників по підвищенню ефективності виробництва.

8. Рекомендуємо Вам на протязі двох неділь привести документацію у відповідність до чинного законодавства.

9. Ми наладили ділові контакти по питанням виробництва.

10. Впоравшись із завданням, нам не доведеться ризикувати.

11. З'ясуйте значення слів *фах, спеціальність, професія*. Зверніть увагу на їхнє правильне вживання. Прорекламуйте вибрану вами спеціальність для майбутніх абітурієнтів, уживаючи відповідні терміни.

IV. Укладіть лист-нагадування.

Варіант 21

I. Напишіть коротко про історію походження та розвитку української мови.

II. Схарактеризуйте правопис часток НЕ і НІ з різними частинами мови.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Уставте пропущені букви в дієсловах, які часто вживають у професійному мовленні.

Р...формува^{ти}, задов...л...ня^{ти}, затвер...жувати, доп...м...гати, спр...яти, ро...кривати, забе...печувати, зобов...язати, пр...міювати, ро...поряджатися, заре...струвати, пр...пускати, д...монструвати.

2. Замість крапок уставте, де потрібно, м'який знак.

Девал...вація, дивер...сифікація, мешканец..., цивіл...ний, авал..., зрівнял...ний, ціл...овий, нагал...ний, суспіл...ний, різ...дв'яний, брокерс...кий, бухгалтер...с...кий, вексел..., матеріал...ний, позич...кова, конкурентоспроможніс...т..., відповідал...ний, міжміс...кий, міс...цевий.

3. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Передмова, переконливо, суцільний, суспільство, підвищувати.

4. З'ясуйте значення наведених слів, складіть із ними речення.

Об'єм – обсяг; глибинний – глибокий; програмний – програмовий – програмований.

5. Утворіть чоловічі та жіночі імена по батькові від поданих імен, складіть із ними 5 речень (на вибір).

Богдан, Сергій, Наум, Аркадій, Ілля, Микола, Ігор, Григорій, Роман, Валерій, Олег, Олексій, Сава, Яків.

6. Поставте іменники в родовому відмінку однини:

Острів, сад, ринок, сертифікат, шлях, ранок, ґрунт, лист, яр, ксерокс, рояль, насип, вік, центр, ярус, поверх, будинок, словник, менеджмент, акт (документ), супермаркет, процес, лізинг, сертифікат.

7. Провідмініайте займенники.

Ця, чий, всі, той, будь-які.

8. Провідмініайте числівники.

186; 8,5; восьмеро.

9. Складіть словосполучення з поданими словами, ураховуючи спосіб керування.

Властивий – характерний, сповнений – наповнений, дорівнювати – рівнятися, опанувати – оволодіти, оснований – заснований, торкатися – доторкатися.

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Дякуємо Вас за своєчасну відповідь на наше запитання.
2. Не дивлячись на тяжку хворобу, студент гарно склав екзамени.
3. Комісія наштовхнулася на фактори порушення закону.
4. Паперу з підписом головного інженера не бачив.
5. Керівництво нашого закладу рахує, що ваша фірма невчасно розраховується за представлені послуги.
6. На олімпіаду економіків приїхали двоє академіків.
7. Він самий кращий мій товариш по коледжу.
8. Міроприємства роботи по професійній орієнтації та трудовому вихованню учнів розроблені і затверджені.
9. Учора ми познайомилися з молодою професоркою університету Мариною Миколаївною, яка як керівниця кафедри проводить велику наукову роботу.
10. Відносно поведінки цих студентів буде окрема розмова.

11. Напишіть коротке повідомлення наукового стилю за темою «Терміни в мові професійного спілкування».

IV. Укладіть заяву на працевлаштування.

Варіант 22

I. Розкрийте зміст поняття мовної норми. Схарактеризуйте типи мовних норм.

II. Написання прислівників разом, окремо або через дефіс.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Перепишіть, уставляючи на місці крапок потрібну літеру, дефіс чи апостроф у термінах.

Внутрішньо...банківська платіжна с...стема, ексц...дент, д...віден..., аген...ство, аж...отаж, банк...гарант, банкр...т, бе...коштовна акція, бізнес...план, брут...о, бу...галтер, б...юджет, б...юро, вексельне дос...є, д...стриб...ютор, заставне зобов...язання, ...нижки, квазі...конкуренція, клір...нговий рахунок, кр...дит, ліз...нг, коефіці...нт, контрольно...ревізійна служба, ризик...менеджмент, кон...юнктура ринку, не...квівалентний обмін, ноу...хау, рант...є, рахунок...фактура, торговельно...промислова палата, рі...лт...р, форс...мажор, су...сидія, ф...ючерсна операція.

2. Випишіть окремо слова та словосполучення, що належать до професійної, термінологічної, офіційно-ділової й розмовно-побутової лексики.

Підприємець, бухгалтер, економія, звіт, акт, рахунок, видатки, заява, скарбник, нарахування, податкові пільги, митниця, кошторис, ринкова вартість, роздріб, черга, аналіз перевитрат, грошовий обіг, вантаж, угода, розірвання контракту, застава, особова справа, домовлення, договір, довідка, доручення, справка, довіреність.

3. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Кардинальний, нагода, перебудова, передбачати, переконання.

4. Користуючись тлумачним словником, поясніть значення поданих слів. Складіть з ними речення.

Споживний – споживчий – споживацький; відносини – відношення.

5. Запишіть слова у формі кличного відмінка. Складіть 5 речень із звертаннями.

Дніпро, Київ, Україна, радість, дівчина, хлопець, юнак, земля, пісня, сад, колега, Іван Васильович, Олена Михайлівна, Любов Яківна, пан професор, пані Яковенко.

6. Поставте іменники в орудному відмінку однини.

Доповідач, мережа, афіша, огорожа, круча, груша, каша, праця, думка, позиція, ескадрилья, яблуня, лікарня, суддя, ступінь, футляр, прізвище, Львів, Глухів, Богодухів.

7. Утворіть усі можливі форми вищого й найвищого ступенів порівняння від прикметників.

Високий, низький, дорогий, важкий, товстий, гарний, поганий, багатий, щирий, худий, фіолетовий, глухий.

8. Запишіть словами можливі варіанти позначення часу.

9:15; 23:45; 12:35; 00:00; 22:37; 21:30; 6:10.

9. Доберіть українські синоніми до запозичених термінів.

Авантаж, акцепт, асоціація, аудит, аукціон, бартер, бізнесмен, брокер, дебет, декларація, декорт, дефіцит, дивіденд, дилер, дотація, експорт, ембарго, емісія, імпорт, інвестиція, індекс, інновація, калькуляція, контрибуція, кредит, легалізація, маркетинг, менеджмент, оферта, паритет, премія, претензія, преференція, процент, ранг, реєстр, резерв, рейтинг, реквізиція, рекет, рекламація, ремісія, рентабельність, референція, субсидія, шопінг, штраф.

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Упродовж XIX ст. українцям було заборонено видавати газети і книги, навчати дітей на рідній мові.

2. У засіданні приймали участь представники вищестоящих організацій.

3. Музей закривають у шість годин вечора.

4. У суботу ми не поїхали на екскурсію завдяки тому, що заболів наш керівник.

5. Студенти не додержуються тиші на перервах між заняттями.

6. Були прийняті всі міри, щоб забезпечити студентів підручниками.

7. При проведенні лабораторних занять дослід виконується в такій послідовності...

8. Туристична фірма організовує щоденні туристичні поїздки у Полтаву на суботу та неділю.

9. Ми повинні опанувати знаннями, щоб примінити їх на практиці.

10. На англійській мові на лекції ми читали твори Шекспіра.

11. Наведіть приклади професіоналізмів, що виникли у сфері вашої спеціальності останнім часом. З'ясуйте особливості їхнього вживання.

IV. Укладіть резюме.

Варіант 23

I. Схарактеризуйте правопис складних іменників і прикметників.

II. Напишіть про морфологічні норми як компонент формування мовної компетентності фахівця.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Перепишіть, уставляючи на місці крапок потрібну літеру, дефіс чи апостроф у термінах.

Ноу...хау, д...стриб...ютор, заставне зобов...язання, ...нижки, квазі...конкуренція, клір...нговий рахунок, кр...дит, ліз...нг, коефіці...нт, контрольно...ревізійна служба, рант...є, кон...юнктура ринку, д...віден..., не...квівалентний обмін, рахунок...фактура, ризик...менеджмент, торговельно...промислова палата, форс...мажор, су...сидія, ф...ючерсна операція, аген...ство, аж...отаж, банк...гарант, банкр...т, бе...коштовна акція, бізнес...план, брут...о, бу...галтер, б...юджет, вексельне дос...є, внутрішньо...банківська платіжна с...стема, ексц...дент, рі...лт...р.

2. Визначте, на які запитання відповідають залежні слова в наведених парах. Запишіть словосполучення, уживаючи залежне слово в потрібній формі.

Зразок: притаманний (кому?) їм.

Властивий (ринкова економіка), характерний (сучасне підприємство), оснований (приватне власність), заснований (товаровиробники), завідувач (кафедра), завідуючий (відділ), дорівнювати (дванадцять), рівнятися (показники зростання), торкатися (проблема), доторкатися (стіна), опанувати (іноземна мова), оволодіти (знання), доводити (перспективність), свідчити (необхідність), відзначити (наукова новизна), сказати (результати), дотримуватися (субординація).

3. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Координувати, ініціативний, заощаджувати, достойний, героїзм.

4. Користуючись тлумачним словником, поясніть значення наведених слів. Складіть із ними речення.

Стан – становище; поверхневий – поверховий.

5. Запишіть слова у формі кличного відмінка. Складіть 5 речень із звертаннями.

Батько, мати, людина, брат, сестра, яблуна, доля, водій, пасажир, Дмитро Андрійович, Катерина Вікторівна, пан директор, добродій бригадир, друг Ярослав, пан Андрієнко.

6. Перепишіть, розкриваючи дужки.

Свідоцтво видано (Маринчак Віктор Дмитрович, Маринчак Ольга Юріївна, Настенко Петро Іванович, Настенко Олена Олексіївна, Кулібаба Юрій Васильович, Кулібаба Яна Олександрівна, Портян Кирило Вікторович, Портян Марія Яківна); документ підписано (Палига Іван Аркадійович, Палига Юлія Олегівна, Троян Анатолій Ілліч, Троян Христина Станіславівна, Цурканенко Василь Хомич, Цурканенко Ірина Леонідівна, Полуян Пилип Григорович, Полуян Таміла Андріївна).

7. Від якісних прикметників утворіть вищий і найвищий ступені порівняння.

Широкий, строгий, близький, солодкий, зелений, далекий, довгий, тривалий.

8. Провідмінійте числівники.

6 347; 1/2; п'ятеро.

9. Відредагуйте речення.

Шукаючи дороги до села, нас застала ніч. Маючи великий досвід роботи, мені хочеться дати кілька практичних порад. Читаючи Шевченка, серце наповнюється болем. Розглядаючи редакційну пошту, мою увагу привернув один лист. Повернувшись з роботи, їм захотілося відпочити. Приїхавши до Харкова, розпочався новий період у його житті.

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Необхідно рішити слідуючий етап підготовки до конференції з питань подорожного налогу.

2. Збільшення масштабів і темпів розвитку народного господарства супроводжується ростом об'єму інформації, необхідної для планування і управління виробництвом.

3. Студенти не губили часу даремно.

4. Запобігати помилок потрібно при написанні творчих робіт з української мови.

5. Український народ – це народ, що на протязі свого життя проявив надзвичайну стійкість духу.

6. Ми повинні прагнути до вдосконалення і повного опанування методів роботи на комп'ютері.

7. Щиро вітаємо спортсменів з приводу перемоги в обласних змаганнях.

8. Вчора відбулася лекція про міжнародне положення.

9. Підпискою на газети й журнали активно займаються не тільки працівники зв'язку, широко залучається до цієї справи і громадськість.

10. Цей тезис не протирічить раніше затвердженому рішенню.

11. Укладіть словничок професійної лексики вашої спеціальності.

IV. Укладіть гарантійний лист.

Варіант 24

I. Схарактеризуйте синтаксичні норми як компонент формування мовної компетентності фахівця.

II. Напишіть про передавання чужої мови за допомогою прямої й непрямой мови.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Уставте пропущені букви в словах.

Пр...зидент, пр...звище, т...раж, м...т...нг, суф...ікс, міл...йон, сер...йозний, парлам...нт, Єг...пет, Ч...лі, каф...дра, с...стема, ж...тон, Вел...ка Бр...танія, пр...добрий.

2. Запишіть слова разом, окремо або через дефіс.

Гранично/усвідомлений, експериментально/дослідний/, казна/хто, сто/двадцяти/п'яти/річний, п'яти/ступінчастий, народно/господарський, загально/демократичний, аби/як, лже/пророк, ізо/метрія, коли/не/коли, жовто/гарячий, квазі/система, проф/спілка.

3. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Глибина, виховувати, борг, зразковий, міра, необхідний.

4. Користуючись тлумачним словником, поясніть значення поданих слів. Складіть із ними речення.

Вирішення – рішення, загалом – взагалі.

5. Поставте іменники в родовому відмінку однини, складіть із ними 5 речень (на вибір).

Вітер, дощ, сміх, фініш, плач, вівторок, вексель, вектор, тролейбус, принтер, керівник, конденсатор, Крим, Сибір, Миргород, Чернігів.

6. Утворіть вищий і найвищий ступені порівняння від прикметників.

Вимогливий, дорогий, важкий, твердий, красивий, гарний, добрий, активний.

7. Утворіть дієприслівники від дієслів. Складіть речення з трьома із них.

Прочитати, писати, досліджувати, облікувати, відповідати, заробляти, доробляти, переробити, їхати, з'ясовувати, ініціювати, адресувати.

8. Провідмініайте кількісні числівники.

41 856; 1/3; семеро.

9. Уставте пропущені букви та розділові знаки.

Основою мовної культури є грамотність тобто д...трима...я загально(прийнятих) літ...ратурних норм у кор...стува...і засобами мови. Але цим поня...я мовн...ї культури (не) вичерпується. Мова має бути (не) тільки прав...льною але й л...клично б...гатою, с...нтаксично рін...манітною. Щоб ц...ого дося...ти слід вслухат...ся в живу мову вдумл...во читати зв...ртаюч... увагу на вживан...я окремих слів п...будову реч...нь к...ристуват...ся сл...вниками. Потрібно ...активно розв...вати свою мову вчитися ус...но й письмово викл...дати думки випр...вляти с...бе д...бирати найкращ... й найд...цільніш... варі...нти висловлюв...н...я.

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Ми приймали активну участь у підготовці спортивних змагань.
2. Гідрометцентр обіцяє на слідуючому тижні похолодання в північних районах країни.
3. Українська література відіграє велике значення у формуванні національної свідомості студентів.
4. З усього викладеного витікає, що виступаючий мав рацію.
5. Усі виявлені порушення сталися через недостатню вимогливість та принциповість деяких членів колективу.
6. Мовна культура людини являється складовою частиною загальної культури.
7. У нашому університеті є вільна вакансія викладача.
8. Я пропоную перевести гонорар на рахунок.
9. Зростання економіки обумовлює піднесення добробуту народу.
10. Студентові видали справку, що він дійсно навчається в цьому учбовому закладі.

11. Напишіть невелике есе фахового спрямування.

IV. Укладіть мотиваційний лист.

Варіант 25

I. Схарактеризуйте типи спілкування та мовний етикет усної форми ділового спілкування.

II. Напишіть про чергування приголосних у процесі словотворення.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Уставте пропущені букви в словах.

Міл...ярд, поч...нати, р...пр...зентувати, тр...мтіти, ро...стебнути, кр...д...тувати, експ...р...ментувати, бе...системний, небе...печний, бе...коштовний, д...плом, ст...пендія, пр...дорожний, Євраз...я, Аргент...на, р...акція.

2. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Перевага, роздумувати, точний, принцип, центральний.

3. Користуючись тлумачним словником, поясніть значення наведених слів. Складіть із ними речення.

Керівництво – керування, писемний – письмовий – письменний.

4. Запишіть іменники у формі давального відмінка однини, ураховуючи варіативність відмінкових форм.

Логіка, фабрика, допомога, заслуга, смуга, вказівка, звістка, кондуктор, ректор, диригент, ювіляр, козак, предмет, стиль, вірш, кінь, Плющ Ігор Миколайович.

5. Поставте іменники в орудному відмінку однини.

Суддя, ступінь, доповідач, картопляр, футляр, прізвище, Львів, афіша, мережа, огорожа, круча, груша, каша, праця, думка, позиція, ескадрилья, Глухів, Богодухів, яблуня, лікарня.

6. Запишіть цифри словами, ставляючи числівники в потрібному відмінку.

До 764 додати 14, від 1396 відняти 36, скласти 12 з 36829, скільки разів 9 міститься в 108, скласти 0,35 з 0,89, від $\frac{3}{4}$ відняти $\frac{1}{2}$.

7. Поясніть правопис поданих слів. Складіть із ними речення.

Посередині – по середині; назустріч – на зустріч; по-новому – по новому; забагато – за багато; услід – у слід; надворі – на дворі; навіки – на віки; удень – у день; удвоє – у двоє.

8. Запишіть прислівники, уставляючи на місці крапок -Н- або НН-.

Організова...о, гума...о, безпере ста...о, захопле...о, безви...о, стара...о, враже...о, невблага...о, зра...я, попідвіко...ю, безупи...о, невпевне...о, навма...я, щоде...о, самовідда...о, безпричи...о, повсякде...о, тума...о, стурбова...о, невгамов...о, шале...о, невпи...о, стривоже...о, бездога...о, спросо...я, схвильова...о, нужде...о, віртуоз...о.

9. Перепишіть, уставляючи на місці крапок потрібну літеру, дефіс чи апостроф у термінах.

Бізнес...план, брут...о, бу...галтер, б...юджет, б...юро, вексельне дос...є, внутрішньо...банківська платіжна с...стема, ексц...дент, кр...дит, д...віден..., д...стриб...ютор, заставне зобов...язання, ...нижки, ліз...нг, клір...нговий рахунок, квазі...конкуренція, коефіці...нт, рант...є, контрольно...ревізійна служба, рі...лт...р, форс...мажор, су...сидія, ф...ючерсна операція, кон...юнктура ринку, не...квівалентний обмін, ноу...хау, рахунок...фактура, банкр...т, аж...отаж, ризик...менеджмент, торговельно...промислова палата, аген...ство, банк...гарант, бе...коштовна акція.

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Щоб виконати замовлення, бригада працювала зверх плану.
2. На протязі перебування на практиці я ознайомився з новими типами комп'ютерів.
3. Директор приймає по службовим справам з трьох годин.
4. На збиранні сахарного буряка працюємо у залежності від погоди.
5. Вибачаюсь, я хотів поговорити на рахунок квартири.
6. Редакція приносить свої вибачення за друкування неперевіраних фактів.
7. У скільки годин відходить наш автобус?
8. У постанові висловлені висновки і побажання, які колектив повинен враховувати у своїй подальшій роботі.
9. Почтальйон приніс лист не по адресу.
10. Працівник Петренко завжди має свою власну думку, ніколи не боїться сказати, як він рахує.

11. З'ясуйте значення слів *фах, спеціальність, професія*. Зверніть увагу на їхнє правильне вживання. Прорекламуйте вибрану вами спеціальність для майбутніх абітурієнтів, уживаючи відповідні терміни.

IV. Укладіть пояснювальну записку.

Варіант 26

I. Подайте загальну характеристику стилів української мови.

II. Напишіть про відмінювання іменників III відміни.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Перепишіть слова, поставте замість крапок, де потрібно, апостроф.

Від...ємник, здоров...я, Лук...ян, відв...язати, солом...яний, кр...юк, реп...яхи, хлоп...ята, св...ято, полум...я, зів...янув, бур...як, пір...я, цв...ях, солов...ї, дерев...яний, об...єм, м...ята, дзв...якнути, в...язання, тьм...яний, кур...єр, р...ябий.

2. Запишіть слова разом, окремо або через дефіс.

П'яти/ступінчастий, аби/як, загально/демократичний, вічно/зелений, проф/спілка, експериментально/дослідний/, сто/двадцяти/п'яти/річний, народно/господарський, жовто/гарячий, квазі/система, коли/не/коли, гранично/усвідомлений, казна/хто, ізо/метрія.

3. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Частина, співвідношення, переважати, міжнародний, здобуття.

4. Користуючись тлумачним словником, поясніть значення поданих слів. Складіть із ними речення.

Виборний – виборчий – вибраний, виключно – винятково.

5. Запишіть іменники у формі давального відмінка однини, ураховуючи варіативність відмінкових форм.

Заслуга, ректор, диригент, логіка, фабрика, козак, допомога, смуга, вказівка, звістка, кондуктор, ювіляр, предмет, стиль, професор, вірш, Скачко Іван Сергійович.

6. Поставте іменники у знахідному відмінку однини, поєднавши з одним із прийменників: В, У, З, ІЗ, НАД, ПО.

Афіша, Азія, Австралія, Скіфія, Ольвія, Троя, телеграма, бібліотека, економіка, галерея, висота, долина, затока, оргтехніка, кібернетика, акустика, інформатика, інформація, організація, публікація, аргументація.

7. Поставте іменники у формі родового відмінка множини.

Питання, порівняння, відкриття, ускладнення, оповідання, тяжіння, прізвище, творіння, почуття, узбіччя, обличчя, роздоріжжя, поєднання, завдання, суцвіття, багаття.

8. Провідмініайте числівники.

57 386; 1/8; восьмеро.

9. Розкрийте дужки, утворивши прислівники вищого ступеня порівняння.

1. (Не пізно) понеділка. 2. Сьогодні набагато (тепло). 3. На цьому ринку продукти (дешево). 4. (Рано) крамниця зачинялася о 22 годині. 5. Підніміться цією вулицею (високо). 6. Такі книги треба читати (уважно). 7. Розмовляйте (голосно), бо не чую. 8. Усе (рідко) світить сонце. 9. Я піду (далеко). 10. У цьому творі тема розкрита (повно), ніж в іншому.

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. На засіданні колективу були прийняті пропозиції по поліпшенню роботи.

2. Щоб виконати завдання вчасно, треба прикласти ще чимало зусиль.

3. Для підтвердження думки можна привести слідуєчі приклади.

4. Література грає велику роль у формуванні світогляду.

5. Невірні рішення приносять велику шкоду.

6. У вітальному листі чимало доброго сказано в наш адрес.

7. Цей студент читає багато преси.

8. Були прийняті всі міри, щоб забезпечити студентів підручниками.

9. При підготовці повідомлення були використані справочні матеріали.

10. Рекомендую зняти з роботи у зв'язку з багатьма недоліками.

11. Напишіть коротке повідомлення наукового стилю за темою «Терміни в мові професійного спілкування».

IV. Укладіть боргову розписку.

Варіант 27

I. Схарактеризуйте орфоепічні та акцентуаційні норми української літературної мови.

II. Напишіть про особливості відмінювання прізвищ, імен та по батькові в українській мові.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Уставте пропущені букви в словах, поясніть їхнє написання.

Тон...а, віл...а, Брюс...ель, Рус...о, Гол...андія, барок...о, інтермец...о, лібрет...о, дис...ертація, ал...ергія, хоб...і, Ген...адій, Кентук...і, мас...ивний, сюр...еалізм.

2. Спишіть слова, уставляючи, де потрібно, м'який знак.

Хар...ків, тр...охетапний, київс...кий, бас...кий, селянс...тво, барел...єф, н...юанс, дос...є, ковал...с...кий, Іл...їнс...кий, здаєт...ся, кал...кувати, в...яз...кіс...ть, якіс...ний, Гел...вецій, рибал...ці, дон...ці.

3. Перепишіть слова, уставте замість крапок, де потрібно, апостроф.

Мар...яна, Стеф...юк, здоров...я, солом...яний, цв...ях, хлоп...ята, св...ято, полум...я, зів...янув, бур...як, пір...я, від...ємник, солов...ї, відв...язати, дерев...яний, духм...яний, кр...ючок, м...ята, дзв...якнути, в...язання, тьм...яний, р...ябий, реп...яхи.

4. Запишіть слова разом, окремо або через дефіс.

Від/давна, по/моєму, за/одно, віч/на/віч, рік/у/рік, будь/що/будь, рано/вранці, ані/трохи, зроду/віку, якось/то, всього/на/всього, куди/таки, будь/як, хтозна/куди, як/от, по/п'яте, ні/звідки, з/діда/прадіда, як/не/як, до/тепер, кінець/кінцем, по/українському, по/за/вчора, до/не/давна.

5. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Згода, думати, будинок, анулювати, незнайомий, протизаконний.

6. Користуючись тлумачним словником, поясніть значення поданих слів. Складіть із ними речення.

Витрати – втрати – затрати, вирізняти – відрізняти – розрізняти.

7. Подайте географічні назви у формі родового відмінка однини.

Харків, Лисичанськ, Луцьк, Париж, Бориспіль, Китай, Іран, Нью-Йорк, Дністер, Кривий Ріг, Івано-Франківськ, Кам'янець-Подільський, Переяслав-Хмельницький, Конча-Заспа.

8. Поставте іменники у формі родового відмінка множини.

Питання, порівняння, відкриття, ускладнення, оповідання, тяжіння, прізвище, творіння, почуття, узбіччя, обличчя, роздоріжжя, поєднання, завдання, суцвіття, багаття.

9. Провідмінійте числівники.

4 567; 0,34; дванадцятєро.

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Завтра студенти здають залік по філософії.
2. Ваші пропозиції торкаються важливих сторін діяльності окремих приватних господарств.
3. Лекції починаються в вісім годин.

4. При транспортуванні певну долю витрат приймає на себе власник.
  5. Всі студенти мають пропуски до учбового корпусу.
  6. По обговорюваному питанню поступило багато пропозицій.
  7. У п'ятницю заміну пар провели згідно наказу ректора.
  8. По тих розділах буде контрольна робота.
  9. Абітурієнти мають право здавати документи в любий навчальний заклад.
  10. Студенти приймають участь у конкурсах, олімпіадах, змаганнях.
  - 11. Наведіть приклади професіоналізмів, що виникли у сфері вашої спеціальності останнім часом. З'ясуйте особливості їхнього вживання.**
- IV. Укладіть лист-запрошення.**

Варіант 28

I. Схарактеризуйте термінологію вашої спеціальності.

II. Напишіть про відмінювання кількісних числівників.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Уставте замість крапок, де потрібно, м'який знак.

Міл...йон, повір...те, галуз..., радіс...т..., суспіл...ний, с...огодні, чернігівс...кий, близ...ко, груз...ко, париз...кий, кілець..., малесен...кий, рибал...с...кий, спіл...ний, крапел..., змаган..., т...мянний, кин...те, носят..., крутять...ся, різ...бяр.

2. Запишіть слова у три колонки: разом, окремо або через дефіс.

В/вечері, в/далечінь, день/у/день, до/речі, будь/де, до/побачення, рано/вранці, видимо/не/видимо, по/латині, від/нині, на/завтра, на/гора, до/пізна, на/трое, рік/у/рік, всього/на/всього, ні/в/року, мимо/волі, ані/трохи, з/переляку, без/вісти, що/ранку, казна/коли, з/роду/віку, як/небудь.

3. Утворіть іменники від назв областей України за допомогою суфікса -ин(а)-.

Київська, Одеська, Харківська, Херсонська, Полтавська, Черкаська, Чернігівська, Хмельницька, Миколаївська, Івано-Франківська, Львівська, Дніпропетровська, Луганська, Рівненська, Тернопільська, Чернівецька, Донецька, Вінницька, Кіровоградська.

4. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Професійний, обраховувати, ліквідувати, дійсно, братерський.

5. Користуючись тлумачним словником, поясніть значення поданих слів. Складіть з ними речення.

Громадський – громадянський, визначати – відзначати – зазначати.

6. Подайте географічні назви у формі родового відмінка однини.

Дністер, Кривий Ріг, Кам'янець-Подільський, Харків, Переяслав-Хмельницький, Конча-Заспа, Лисичанськ, Луцьк, Іран, Париж, Бориспіль, Китай, Дунай, Нью-Йорк.

7. Провідмініайте числівники.

5 328; 1/4; дванадцяттеро.

8. Поставте дієслова у формі 2-ї і 3-ї особи однини та 3-ї особи множини теперішнього часу.

Боятися, вагатися, гратися, заспокоюватися, контролювати, крутитися, лікуватися, наближатися, обвітритися, рватися, тулитися, сміятися, повертатися, чистити.

9. Запишіть текст, відповідно до пунктуаційних норм.

Для стилістики важливо чітко розмежувати поняття загальнонародна мова та літературна мова. Під загальнонародною мовою розуміємо сукупність усіх граматичних форм усіх слів усіх особливостей вимови й наголосу людей що користуються українською мовою як рідною. Загальнонародна мова охоплює діалекти просторіччя фольклорні елементи жаргонізми тощо. Одним із складників загальнонародної мови є літературна мова відшліфована форма національної мови що має певні норми в граматиці лексиці вимові наголошуванні. Літературна мова виникає на підставі писемної художньо закріпленої форми загальнонародної мови й у своєму усному й писемному різновидах обслуговує культурне життя нації. Отже літературна мова є основою духовної та матеріальної культури людського суспільства без неї неможливий розвиток літератури мистецтва науки техніки (*О. Пономарів*).

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Багато статтів написано на цю тему, багато прочитано доповідів.
2. Робота по підвищенню культури мови повинна вестись постійно.
3. Менеджер уважно вивчав прейскурант цін на товари.
4. Студенти-практиканти зустрічались з заступником ректора по науковій роботі.

5. У магазинах міста розпочато продаж товарів по зниженим цінам.
  6. Працівники установи з успішністю впоралися з поставленими перед ними задачами.
  7. У резолюції мова йдеться про прорахунки в роботі колективу.
  8. Ми познайомилися зі списком книг, на які посилається автор.
  9. У найближчий час бібліотека придбає необхідну літературу.
  10. Розроблені рекомендації по поліпшенню навчального процесу, дано конкретні настанови по цьому питанню.
  - 11. Укладіть словничок професійної лексики вашої спеціальності.**
- IV. Укладіть пояснювальну записку.**

Варіант 29

I. Схарактеризуйте художній стиль сучасної української літературної мови та його жанрове розмаїття.

II. Напишіть про творення дієприкметників в українській мові.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Уставте замість крапок пропущені букви.

Врані...ній, пшени...ний, я...ний, торі...ній, ру...ник, ру...ниця, мо-ло...ний, соня...ник, півні...ний, яє...ня, да...ник, міро...ник, нару...ники, міся...ний, серде...ний.

2. Уставте замість крапок пропущені букви.

Пр...карпаття, пр...кусити, пр...багато, пр...землення, пр...чудовий, пр...стол, пр...краса, пр...мудрий, пр...права, пр...лавок, пр...звище, пр...словник, пр...добрий, пр...вчати, пр...міський, пр...звисько, пр...бити, пр...сісти, пр...бігти.

3. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Наголошувати, побудова, рахунок, традиційний, умова.

4. Користуючись тлумачним словником, поясніть значення поданих слів. Складіть з ними речення.

Дійовий – діючий – діяльний, особовий – особистий.

5. Запишіть іменники, поєднавши з одним із прийменників: ЗА, З(ЗІ).

Вість, галузь, доповідь, магістраль, домовленість, подорож, ніч, любов, даль, відвертість, потужність, радість, мідь, сіль, піч, рентабельність,

інертність, прибутковість, продуктивність, відповідальність, пружність, пристань, мить, верф, повінь, мудрість, осінь, велич, юність.

6. Утворіть усі можливі форми ступенів порівняння прикметників.

Цікавий, розумний, радісний, хоробрий, знайомий, малий, світлий, великий, привабливий, могутній, веселий, стрункий, рідний.

7. Запишіть слова разом, окремо або через дефіс.

Що/небудь, коли/небудь, аби/хто, аби/куди, аби/кого, аби/де, ні/до/чого, ні/який, ні/де, ні/коли, який/сь, котрий/сь, скільки/небудь, який/небудь, де/небудь, ні/від/кого, казна/що, казна/хто, казна/коли, казна/як, ні/як, ні/звідки, ні/за/що, де/який, де/кілька.

8. Запишіть цифри словами, узгодивши їх з іменниками.

Із 587 (клієнтами), на 375 (місцях), у 1 964 (виборців), 2/3 (склянка), 4/9 (метр), 3/5 (виграш), із 52 (студентками), у 1 789 (покупців).

9. Відредагуйте речення.

Комп'ютеризація – найбільш характерніша ознака нашого часу. Найбільш дотепнішим був виступ першокурсників. Ця зустріч з депутатом була самою цікавою з усіх. Вона розумніша своєї подруги. Самі передові фермерські господарства одержали високий урожай зернових.

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. По ініціативі студкому було проведено конкурс «Козацькі забави».
2. Колись хвилюючи багатьох слова нині втратили свою первинну силу.
3. Відносно цього не може бути двох думок.
4. Звідси витікає, що явище асиміляції приголосних дуже поширене в українській мові.
5. Направляємо Вам презентацію по відношенню якості випускаючої продукції.
6. Навчальні аудиторії обладнані самими новітніми комп'ютерами.
7. Цей шум від машини постійно мішає мені зосередитись на роботі.
8. Вона постійно працює над підвищенням свого інтелектуального рівня.
9. Місцева газета провела опитування про відношення юнаків до проблем альтернативної служби.
10. Регістрація учасників форуму проводиться до 12 години дня.

11. Напишіть невелике есе фахового спрямування.

IV. Укладіть заяву на звільнення.

Варіант 30

I. Розкрийте зміст понять «загальнонаціональна» та «літературна мова». Схарактеризуйте складники загальнонаціональної мови.

II. Напишіть про творення ступенів порівняння прикметників.

III. Виконайте завдання з орфографії, лексикології та граматики.

1. Уставте пропущені букви. Поясніть наявність чи відсутність спрощення.

Шіс...надцять, блис...нути, пес...ливий, хрус...нути, хвас...ливий, виїз...ний, кіс...лявий, віс...ник, тиж...невий, президен...ський, аген...ство, щас...ливий, чес...ний, зап'яс...ний, студен...ський.

2. Уставте пропущені букви.

Шампін...йон, Алж...р, шк...ляр, б...юст, порт...єра, б...юджет, Х...юстон, т...пограф...я, шос...е, тон...а, кар...єрист, павіл...йон, ін...екція, ван...а, ка...са, і...міграція, вар...єте, дез...нфекція, лібрет...о, шн...цель, кол...є, каз...но, вест...б...юль, кон...юнктура, Аргент...на, інтел...гент, син...йор.

3. Доберіть синоніми до слів. Поясніть, які слова називають синонімами.

Владнати, рецензія, нестача, комплектувати, загрозовий, загальний.

4. Користуючись тлумачним словником, поясніть значення поданих слів. Складіть із ними речення.

Відзначити – відмічати; програмний – програмовий – програмований.

5. Доберіть до прикметників іменники. Уведіть кілька словосполучень у складні речення (на вибір).

Комерційний, дипломатичний, страховий, торговельний, банківський, бюджетний, кредитний, кошторисний, безвідсотковий, майновий, цінний, пільговий, дрібнооптовий, номінальний, оптимальний, орендний, підзвітний, рентабельний, приватний, позичковий, валовий.

6. Провідмініайте числівники.

7 326; 1/4; дванадцяті.

7. Відредагуйте речення з дієприслівниковим зворотом.

1. Готуючись до іспиту, у мене не було часу на розваги.

2. Розподіливши обов'язки, почалася робота в бібліотеці.

3. Вивчаючи іноземну мову, мені часто доводиться радитися з викладачем.

4. Знайомлячись із документом, мені впала в око одна деталь.

5. Розробляючи проект, мені довелося попрацювати в лабораторії.
6. Закінчивши університет, він був сповнений бажання працювати.
7. Вивчивши калькуляцію, нам здаються завищеними запропоновані вами ціни.

8. Отримавши Ваші пропозиції, нам хотілося б висловити кілька зауважень.

9. Розглядаючи Вашу претензію, у нас з'явилися деякі сумніви.

8. Утворіть від дієслів форми 2-ї особи однини 1-ї та 2-ї особи множини.

Кинути, стати, лізти, пекти, бігти, кроїти, клеїти, стерегти, долати, захищатися, вірити, вести, порадити, перестати, братися, переглянути, спекти, їсти, дозволити.

9. Запишіть текст, відповідно до пунктуаційних норм.

Для стилістики важливо чітко розмежувати поняття загальнонародна мова та літературна мова. Під загальнонародною мовою розуміємо сукупність усіх граматичних форм усіх слів усіх особливостей вимови й наголосу людей що користуються українською мовою як рідною. Загальнонародна мова охоплює діалекти просторіччя фольклорні елементи жаргонізми тощо. Одним із складників загальнонародної мови є літературна мова відшліфована форма національної мови що має певні норми в граматиці лексиці вимові наголошуванні. Літературна мова виникає на підставі писемної художньо закріпленої форми загальнонародної мови й у своєму усному й писемному різновидах обслуговує культурне життя нації. Отже літературна мова є основою духовної та матеріальної культури людського суспільства без неї неможливий розвиток літератури мистецтва науки техніки (*О. Пономарів*).

10. Відредагуйте речення та запишіть правильні варіанти.

1. Рекомендуємо Вам на протязі двох неділь привести документацію у відповідність до чинного законодавства.

2. Виробничий план колектив заводу виконав на 117,4 проценти.

3. Скінчивши університет, мене призначили на посаду завідуючого відділом міської молодіжної газети.

4. Впоравшись із завданням, нам не доведеться ризикувати.

5. Підприємство виконало свій обсяг робіт з випуску продукції.

6. Наша фірма пропонує для постійних клієнтів льоти та знижки на товари.

7. Під час проведення заходів необхідно дотримуватись регламенту.

8. Конкуренція є засобом економічного примусу виробників по підвищенню ефективності виробництва.

9. Комп'ютери останнього покоління оснащені запам'ятовуючими пристроями.

10. Ми наладили ділові контакти по питанням виробництва.

11. З'ясуйте значення слів *фах, спеціальність, професія*. Зверніть увагу на їхнє правильне вживання. Прорекламуйте вибрану вами спеціальність для майбутніх абітурієнтів, уживаючи відповідні терміни.

IV. Укладіть мотиваційний лист.

Список рекомендованої літератури

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод., допов. та CD) / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – Київ ; Ірпінь : ВТФ "Перун", 2007. – 1 736 с.
2. Вихованець І. Р. Розмовляймо українською : мовознавчі етюди / Іван Вихованець ; післямова А. Загнітка. – Київ : Унів. вид-во ПУЛЬСАРИ, 2012. – 160 с.
3. Гриджук О. Є. Українська мова за професійним спрямуванням у таблицях і схемах : [навч. посіб.] / О. Є. Гриджук. – [2-ге вид., випр. і допов.]. – Львів : Магнолія, 2012. – 238 с.
4. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням : [навч. посіб.] / Т. Б. Гриценко. – Київ : Центр учбової літератури, 2010. – 624 с.
5. Економічна енциклопедія : у 3-х т. / за ред. С. В. Мочерного. – Київ : Академія ; Тернопіль : Акад. нар. госп-ва. –
Т. 1, 2000. – 863 с.
Т. 2, 2001. – 847 с.
Т. 3, 2002. – 952 с.
6. Єрмоленко С. Я. Довідник з культури мови / С. Я. Єрмоленко, С. П. Бирик, Н. М. Сологуб. – Київ : Вища школа, 2005. – 216 с.
7. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови [Електронний ресурс] / С. Караванський. – [5-те вид., опрацьов. і допов.]. – Львів : БаК, 2014. – XIV + 530 с. – Режим доступу : <https://archive.org/details/karavanskyj2014/page/n1/mode/2up>.
8. Караванський С. Російсько-український словник складної лексики [Електронний ресурс] / С. Караванський. – [3-тє вид., допов. і виправ.]. – Львів : БаК, 2016. – 608 с. – Режим доступу : https://shron3.chtyvo.org.ua/Karavanskyu_Sviatoslav/Rosiisko-ukrainskyi_slovnnyk_skladnoi_leksyky_3tie_vyd_2016.pdf?.
9. Пономарів О. Культура слова: Мовностилістичні поради : [навч. посіб.] / О. Пономарів. – Київ : Либідь, 1999. – 240 с.
10. Пономарів О. Стилістика сучасної української мови : підручник / О. Пономарів. – [3-тє вид., переробл. і допов.]. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2000. – 248 с.
11. Семенов О. М. Культура наукової української мови : [навч. посіб.] / О. М. Семенов. – Київ : Академія, 2010. – 216 с.

12. Тихоша В. І. Українська мова (за професійним спрямуванням) : [підруч. для вищ. навч. закл.] / В. І. Тихоша, Г. М. Гайдученко, С. А. Мартос. – Харків : ФОП Чальцев О. В., 2012. – 347 с.
13. Українська мова : енциклопедія / редкол. : В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблюк та ін. – Київ : Вид-во "Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана", 2000. – 750 с.
14. Українська мова за професійним спрямуванням : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / С. О. Караман, О. А. Копусь, В. І. Тихоша та ін. ; за ред. С. О. Карамана, О. А. Копусь. – Київ : Літера ЛТД, 2013. – 544 с.
15. Український правопис : [схвалено Кабінетом Міністрів України (постанова № 437 від 22 травня 2019 р.): затвердила Українська національна комісія з питань правопису (протокол № 5 від 22 жовтня 2018 р.)] / Національна академія наук України. – Київ : Наукова думка, 2019. – 392 с. – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/%202019.pdf>.
16. Черемська О. С. Українська мова (за професійним спрямуванням) : [навч. посіб.] / О. С. Черемська, Г. Г. Гайдамака, В. Ф. Жовтобрюх. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2009. – 224 с.
17. Черемська О. С. Українська мова (за професійним спрямуванням) : [підручник] / О. С. Черемська, В. Г. Сухенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 436 с. – Режим доступу : <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/20133>.
18. Черемська О. С. Українська мова науки, аналітичної сфери та управління : [навч. посіб.] / О. С. Черемська, В. Г. Сухенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 240 с.
19. Шевчук С. В. Українська мова за професійним спрямуванням : [підручник] / С. В. Шевчук, І. В. Клименко. – [3-тє вид., випр. і допов.]. – Київ : Алерта, 2013. – 696 с.

Додатки

Додаток А

Зразок: *титульна сторінка контрольної роботи*

**Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця**

Кафедра українознавства і мовної підготовки іноземних громадян

**Контрольна робота
з української мови
(за професійним спрямуванням)**

Виконав:

здобувач групи _____

факультету _____

ПІБ _____

Харків – 20..

Зміст

Вступ.....	3
Варіант 1.....	5
Варіант 2.....	6
Варіант 3.....	9
Варіант 4.....	10
Варіант 5.....	12
Варіант 6.....	14
Варіант 7.....	16
Варіант 8.....	18
Варіант 9.....	20
Варіант 10.....	21
Варіант 11.....	23
Варіант 12.....	25
Варіант 13.....	27
Варіант 14.....	29
Варіант 15.....	30
Варіант 16.....	32
Варіант 17.....	34
Варіант 18.....	36
Варіант 19.....	37
Варіант 20.....	39
Варіант 21.....	41
Варіант 22.....	43
Варіант 23.....	45
Варіант 24.....	47
Варіант 25.....	49
Варіант 26.....	51
Варіант 27.....	52
Варіант 28.....	54
Варіант 29.....	56
Варіант 30.....	58
Список рекомендованої літератури	61
Додатки.....	63

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**УКРАЇНСЬКА МОВА
(ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)**

**Збірник контрольних робіт
для студентів усіх спеціальностей
заочної форми навчання
першого (бакалаврського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі: **Черемська** Ольга Степанівна
Сухенко Вікторія Григорівна

Відповідальна за видання *О. С. Черемська*

Редактор *О. Г. Доценко*

Коректор *В. Ю. Труш*

План 2023 р. Поз. № 178 ЕВ. Обсяг 65 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*